

İSLAM AKİDESİ

ŞEYH ABDULLAH AZZAM

WEB DÜZEN

ÖZGÜR EL ERDİŞİ

Facebook / ücretsiz İslami e kitap indir

GİRİŞ

İnsan hayatının kendi eksenini etrafında döndüğü, zihinlerden uzak birtakım yüce hakikatleri kıymetli okuyucuya ufak bir risalede sunmayı arzuladım. Öyle ki beşer hayatının düzgün bir şekilde seyri ancak bu hakikat ve prensiplerin bilinmesi ve bunların insana yüklediği sorumluluğun hakkı ile yerine getirilmesiyle mümkündür. Bu risalenin girişinde akidenin insan hayatındaki önemi ve insanlığın düştüğü çıkmazların sebebinin bu akide çizgisinden uzaklaşılmasından kaynaklandığını haykırdım. Bu eser bir giriş ve sekiz bölümden meydana gelmektedir:

Birinci Bölüm: Bu bölümde akide ve tevhidin mahiyeti anlatılmıştır.

İkinci Bölüm: Bu bölümde insanlığın içinde bulunduğu çıkmazın gerçek akidenin tahrif edilmesinin neticesi olduğu ve ilimle din arasındaki uzlaşmazlığın da sahih akidenin bilinmemesinden kaynaklandığı açıklanmıştır.

Üçüncü Bölüm: Bu bölümde de akidenin bazı özellikleri ve bu noktadaki insanın konumu açıklanmıştır.

Dördüncü Bölüm: Bu bölümde ise Allah (c.c)'ın sıfatlarını açıklayarak halefle selefın, Allah'ın sıfatları hususundaki görüşleri arasında bir köprü oluşturmaya çalıştım.

Beşinci Bölüm: Bu bölüm, bu elinin ortaya koyduğu en önemli hükümlerden olan "Allah'ın (c.c) hükmüne rıza gösterilmesi" konusunu içermektedir.

Altıncı Bölüm: Bu bölümde de Allah'ın (c.c) şeriatını terk etmenin bu dinin çizgisinden çıkmak olduğu konusu üzerinde durulmuştur.

Yedinci Bölüm: Bu bölümde ise günümüz insanının içinde bulunduğu kötü durum, sapıklık, şiddet ve zorlukların bu gerçek akideden uzaklaşmaları sebebi ile meydana geldiği, güncel hadiseler ve istatistiklerle anlatılmaya çalışılmıştır.

Sekizinci Bölüm: Kitabımızda işlediğimiz bu son bölümde akidenin terbiye ettiği ve yetiştirdiği örnek önderler anlatılmıştır. Öyle ki bu manevi değerler onları gerçek var oluşa çıkarmış ve onları, karanlık gecelerde yolunu kaybedenlere rehberlik edecek, fenerler kılmıştır. Saadet ve kurtuluşu isteyen onların izlerine tabi olsun.

Şehid Abdullah AZZAM

MUKADDİME

İnsan Nefsinin Olgunlaşmasında Rabbani Yol...

"Onlar Allah'ın (c.c) dinini bırakıp başka bir din mi arıyorlar? Hâlbuki göklerde ve yerde ne varsa hepsi ister istemez O'na boyun eğmiştir ve ahirette O'na çevrilip götürüleceklerdir" (Alı İmran. 83)

Akide kişinin tüm hareketlerine hükmeden, onları düzenleyen, kişinin hayatını yönlendiren ve kişiden meydana gelen tüm hareket ve sözlerin doğruluğunun kendisinin sağlam ve düzgün olmasına bağlı olan bir olgudur. Öyle ki kişinin kalbini tırmalayan endişe ve hayalinden geçen vesveselerin bile kendisi ile alakalı olduğu hassas bir cihazdır.

Kısaca akide; kişinin tüm hareketlerini beyni, merkezi konumundadır. Akide ile ilgili konulardan birinde görülen bozukluk kişinin davranışlarındaki bozukluğa, sıratı müstakim ile arasındaki boşluğa yol açmaktadır.

Akidenin insan hayatında bu derece önemli olması nedeniyle Kur'an insanda sahih akidenin oluşumuna itina göstermiş, neredeyse - Mekki ve Medeni- hiçbir sure insanın Rabbine olan bağlılığı ve insanın tüm hareketlerinin, bu dinin üzerine bina edildiği bu akide ile irtibatını ifade etmekten geri kalmamıştır. Özellikle "Mekki sureler" bu akidenin oluşumunu sağlamaya çalışmış ve bu sahih akidenin oluşumu mevzusu Mekki surelerin tek ve temel hedefi olmuştur.

Buna göre günümüzde karşımıza çıkan tüm sapmalar -ister fert ister cemaat olsun- tamamıyla akidedeki bozukluktan kaynaklanmaktadır. Böylelikle insanlar akidelerini yeniden oluşturmak ve İslâmi düşüncelerini yeniden tashih ederek gözden geçirmek zorundadırlar. Allah'ın (c.c) tekrar tek rab ve ilah olarak inanılması, güç ve kudretinin gönüllerin derinliklerine yerleşmesi, nefislerin O'nun sevgisi ile donatılması lâzımdır. Allah'ın (c.c) büyüklüğü ve heybeti hissedilmeksizin kalplerin hayat bulması imkânsızdır.

Bu din şu üç ana konu üzerine bina edilmiştir:

Rabliğin hakikati

Kulluğun hakikati

Kul ile rabbi arasındaki bağlantı.

İşte bu üç hususun nefislerde yerleşmesi lâzımdır. Allah'ın (c.c) ve O'nun büyüklüğünün bilinmesi, kulluk ve onun sınırlarının bilinmesi, yaratanla yaratılan arasındaki münasebetin bilinmesi.

Kalbine bu dinin hakikati yerleşmemiş, kâinattaki bütün hareket ve sükûna hükmeden Allah'ın (c.c) azametini tabiatına yerleştirmemiş kimseden şeriatın fer'i meselelerini istemek abesle iştigal olsa gerek.

Gerçek şu ki insanlar bugün dini hakikatleri kaybetmiş durumdadırlar. Onların birçoğunun -namaz ve benzeri dini olguları yerine getirenler dahil- dini algılaması, filin kuyruğuna yapışmış bir âmânın filin tüm bedenini tuttuğunu zannetmesinden farksızdır. O âmâdan fili tarif etmesi istense, filin sert bir kuyruğa bitişik kıllardan ibaret olduğunu söyler. Tüm insanlar filin bu tariften başka bir şekilde olduğu konusunda onu ikna etmek için toplansalar onu bu zannından vazgeçiremezler.

/Bu gün ferdi ibadetlere devam eden bir kimsenin aynı zamanda kendisini dinden çıkaracak işlere devam ettiğini görmemiz oldukça normal bir durum halini almıştır. Rasulullah'dan sabit olan bir sünnetle istihza eden veya Kur'an-ı Kerim'in muhkem ayetlerinden gelen farz bir hükümle istihza eden bilmez ki. gerçekte Allah'ın emirleriyle istihza etmektedir. Hâlbuki bu durumları hafife alan ve alay edenler İslam ulemasının ittifakı ile dinden çıkmaktadırlar.

Dine, Allah'a ve Resulüne karşı çirkin söz söylemek de bu kabildendir. İmam-ı Malik, İmam-ı Şafii, Ahmed b. Hanbel, Ebu Leys Tevbe suresinde geçen **"Eğer antlaşmalarından sonra, yeminlerini bozarlar, dininize dil uzatırlarsa, inkârda önde gidenlerle savaşın- çünkü onların yeminleri sayılmaz- belki vazgeçerler"** (Bu hususta Kurtubi'nin El-Camiu'l-Ahkâm-mil Kuran'ından Tevbe suresinin 12. ayetinin tefsirine bakılabilir) ayetine dayanarak bu gibi kimselerin küfrüne hükmetmişlerdir. Ayrıca insanlar bu dinden çıkma hükmü üzerine karşı karşıya kaldıkları neticelerden de habersizdirler.

Yukarıda bahsedildiği üzere istihza edilmesi neticesinde istihza edenlerin üzerlerine terettüp eden hükümler şöyledir.

1. Direkt olarak nikâh akdinin fesholması (Kişi hanımının yahut herhangi birinin dinine ya da normalde dine söverse o anda hanımının nikâhı fesholur. Bu talak değildir Fakat derhal nikâhın tazelenmesi

gerekir Nikâh tazelenmeksizin meydana gelen birleşmeler zina hükmündedir (Mut)

2. Kişinin İslâm çizgisinden çıkmış olması

3. Müslüman akrabalarının mirasından mahrum olması

4. Müslüman çocuklarının kendi mirasından (istihza edenin mirasından) mahrum olması/ve bunlardan başka diğer birçok hüküm ki bu gün bu hükümler insanların çoğuna gizli kalmaktadır. Nice kimseler vardır ki hanımının dinine söver ve daha sonra da nikâhını yenilemeden hanımı ile birleşir. Hiç şüphesiz bu tamamen bir zinadır ve bu birleşmeden meydana gelen çocuklar da zinadan meydana gelen çocukların hükmünü alır.

Tekrar ana mevzua dönerek şu büyük hakikati tekrarlıyorum. İnsanlar bu dinin gerçeklerini bilmemekteler. Yaşantılarında var olan çeşitli cahili yollarla dinlerini sentezlemekteler. Yaşantılarının çok cüz'i bir bölümü gerçek İslam'a uygunluk göstermektedir.

"(Ey Rasûlüm) hevesini kendisine ilah edineni gördün mü? Artık ona sen mi vekil olacaksın? (Onu şirkten sen mi koruyacaksın?) Yoksa (ey Rasûlüm), onların çoğunu hakkı işitiyorlar veya hakkı anlıyorlar mı zannediyorsun? Onlar, ancak hayvan gibidirler, belki daha da sapık yolludurlar." (Furkan. 43–44)

Akidenin bu öneminden dolayı, avama nispetle şeriatın fer'i meseleleri üzerinde çalışmaları yoğunlaştırmak mantıklı olmayan bir durumdur. Belki bu durum tohumları (toprak yerine) havaya saçmaya benzediği için başka bir çalışmadır. Güzel olan ağaç dallarını havada birleştirmekle toprağın derinliklerine köklerini salmış bir ağaç oluşturmak hiçbir zaman mümkün değildir. Öyle ise elbette Allah'ın (c.c) bu insanlar için çizdiği şekilde rabbani bir metot takip etme zorunluluğu vardır. Tohumu mutlaka toprağa ekmek lâzımdır. Ta ki toprağın derinliklerine uzanan kökler üzerinde gövde oluşsun ve sonrasında da dal ve budakları ile gökyüzünün boşluğuna uzansın.

Bu yüce dine nispetle de durum aynıdır. Yani Allah'ın (c.c) çizdiği Rabbani metodun takip edilmesi şarttır. Böylelikle de akide tohumunu kalbin derinliklerine ekmek ve bu esası olgunlaştırmak lazımdır.

Akide; bu dinin fer'i meselelerinin üzerine bina edildiği esas temeldir. Temeli zayıf bir binanın üst kısmını süslemeye, kuvvetlendirmeye çalışmak boş bir uğraşı olsa gerek.

Bundan dolayı Şeriatın fer'i meselelerini tafsilatlı bir şekilde araştırmaya kalkışmak; daha önemli bir iş dururken ondan daha

önemsiz bir iş ile meşgul olmaktır. Tabii ki bu tür çalışmalar da kendinden beklenen neticeyi vermez. Öyleyse bizlere lâıyk olan Müslüman bir toplum oluşturmak için Rabbani metoda tabi olmamızdır. Bu da evvelâ kalplere sahih akideyi yerleştirmekle, sonra da tedrici olarak şeriatın bütün emirlerini fertlerden istemekle olur. Çünkü nefislerinin terbiyesinde Rabbani metot takip etmek akidenin bir cüz'üdür.

Şunu da unutmamamız gerekir ki; bu yolun davetçisinde ilahi yöntemin tam olarak gerçekleşmesi ve yeryüzünde yürüyen canlı Kur'an olması gerekmektedir. Davetçiden şeriatı tam olarak uygulaması beklenir. O aynı zamanda bu dinin fer'i meselelerini nefislerinde insanlara öğretmeden onları bu meselelerden sorumlu tutmaz. Onların zihninde bu dinin genel çerçevesini çizdikten sonra onlara fer'i meseleleri öğretmek için onlarla beraber bu çerçeveye girer. İslam ilk muhataplarının nefislerinde bu şekilde kaim olmuştur. İslâmi bir toplumun oluşturulması istenen her zaman ve mekânda da ancak bu şekilde kaim olur. Evet, günümüz Müslümanlarının bu yöntemi takip etmekten başka çareleri yoktur. Allah katından olan bu emir ve nehiylere ittiba bizlerin boynunun borcu olduğu gibi metot takibinde de durum aynı şekildedir. Rabbani bir metodun takip edilmesi şarttır. Rabbani metodun dışında bu dini ayakta tutmak için yapılacak her çalışma elbette başarısızlıkla sonuçlanacaktır. Çünkü bu din günümüze gelene kadar geçirdiği safhalarda ancak sünnetullah'a ve ilahi iradeye uygun bir metot takip edilmesi neticesinde zafere ulaşmıştır. Bu dinin hakikatine ulaşmak için kullanılan Rabbani metodun dışındaki tüm beşeri yöntemler şüphesiz başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

Öyleyse günümüz insanına gerçek elini ulaştırmada elbette ki âlemlerin Rabbinin mimarlığını yaptığı, beşeriyetin efendisi Efendimiz (sav)'in takip ettiği yolu takip etmek zorunluluğu vardır. Bu da Akide ile başlayarak insanlara gerçek ilahlarını tanıtmak, onlara yeryüzünde var oluşlarının hakiki gayesini öğretmekle mümkün olacaktır. Bu dünyadan göçmeden önce onların boyunlarına borç olan şey nedir? Hangi sistemin onların hayatına hükmetmesi lazımdır? İşte bu suallere cevap Allah'ın (c.c) büyüklüğünü, heybetini ve korkusunu onların kalplerine yerleştirmek ve Allah'ın (c.c) rızasına götüren yolu onlara tanıtmakla mümkün olur.

Bundan dolayı ben şu anda sağ elle yemek-içmek, sigarayı terk etmek, oturarak su içmek gibi kuvvetli akideye sahip kimselerin devamla yapabileceği bu dinin cüz'i meseleleri üzerinde durmayı ve çalışmalarımı bu cüz'i meseleler üzerinde yoğunlaştırmayı doğru görmüyorum.

İnsanlara bulundukları konumlarına göre değerlendirerek muamele etmeli, onları düştükleri o alçak konumlarından alarak yavaş yavaş yükseltilere çıkarıp, imanı yudum yudum kendilerine sunmak, onları olgunlaştırmak, hatalarını yavaş yavaş izale etmek, İslâm ahlâkı ile onları bezemek ve neticede zaman aşımının koparamayacağı, kuvvetli zelzelelerin sarsamayacağı, gövdesi üzerinde dimdik duran güçlü bir ağaç konumuna getirilmelidirler.

Biz burada insanlardan Allah'ın (c.c) istediğini istiyoruz. Ta ki insanlar hayrın tamamıyla Rabbani metodda, şerrin ise bu metodun dışında olduğuna kanaat getirsinler ve üzerlerine düşen sorumluluklarını gönülleri hoşnut olarak yerine getirsinler.

"...Kim benim hidayetime uyarsa işte o, sapıklığa düşmez ve ahirette zahmet çekmez. Her kim de benim zikrimden (Kuran'ımdan) yüz çevirirse, ona dar bir geçim vardır ve onu, kıyamet günü kör olarak hasrederiz." (Taha, 123–124)

Evet tekrar son olarak hatırlatıyorum. İnsanlara İslâm'ı takdim için soyunanların yeryüzünde yürüyen canlı şariat olup, bu dinin gerçeklerini -asıl ve fer'i olsun- yansıtan safi ayna misali olmalarından başka çareleri yoktur. Çünkü eti ve kemiği ile sahiplendiği davasına hizmet edenlerin, insanlara ne tür bir metot takip edeceklerini haykıranların, öncelikle kendilerinin bu metoda uyması gerekmektedir.

"Bu Kur'an, insanlara açık bir tebliğdir; bununla hem korkutulsunlar, hem Allah'ın (c.c) ancak tek bir ilâh olduğunu bilsinler hem de temiz akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar." (İbrahim, 52)

Şehid Abdullah Azzam

1. BÖLÜM: AKİDE VE TEVHİDİN TANIMI

Akide ile, imanın altı rüknünü kastediyoruz. Nitekim bir hadisi şerifte Peygamberimiz Ebu Hureyre'nin **"İman nedir?"** sorusuna şu şekilde cevap vermiştir: **"İman Allah'a (c.c), meleklerine, kitaplarına, ahiret gününe, peygamberlerine ve kaderin tamamına inanmandır."** (Sahihi Müslim, 1/31)

Hiz. Ömer'den gelen bir hadis-i şerifte Hiz. Ömer **"Ya Rasulallah bana imandan haber ver"** sorusuna cevaben Efendimiz **"Allah'a (c.c), meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, hayır ve şerrin Allah'tan (c.c) olduğuna inanmandır."** buyurmuştur. (Kırk Hadis, Nevevi)

"Akide" lugatta ahd veya satışı neticelendirip bağlamak manasında olup "Akade" kökünden gelmektedir. (Kamusu Muhit, 1/315)

"Akide" kalbe yerleşip, gönlün derinliklerinde sebat bularak adeta sağlam bir kulp halini almıştır.

İMANIN RÜKÜNLERİ

1. Kelime-i Şahadet:

"Allah'tan (c.c) başka ilah yoktur ve Hiz. Muhammed (sav) O'nun elçisidir." Şehadet bu dinin kendisi üzerine bina edildiği temel ve kurtuluşa götüren tek yoldur **"Size, Allah'tan (c.c) bir nur (Hiz. Muhammed Aleyhisselam) ve aydın bir kitap (Kur'an) geldi. Allah, rızasına uyanları o nurla selâmet yollarına iletir ve onları, izniyle karanlıklardan aydınlığa çıkarıp doğru yola (İslam'a) iletir."** (Maide, 15–16) Tek İlâh olarak Allah'ı (c.c) kabul etme ilkesi Allah (c.c) katından inen tüm dinlerin ve bu dinin (İslam'ın) esas rükünlerinden bir rükündür. **"Senden önce hiçbir peygamber göndermedik ki, ona şöyle vahyetmiş olmayalım: Gerçek şu ki, benden başka ilâh yoktur. Onun için bana ibadet edin."** (Enbiya, 25)

Allah (cc)'dan başka hiçbir ilah kabul edilmemesi ilkesi en geniş manası ile kainattaki tüm varlıkların bir olan ilâhın iradesi doğrultusunda hareket etmesini kastetmektedir. Yaratıkların tüm işleri

O'nun yedi kudretindedir ve hiçbir varlık onun iradesi dışında hareket edemez.

"(Musa) "Bizim Rabbimiz, her şeye suret ve şeklini veren, sonra da yolunu gösterendir." dedi"(Taha, 50)

"(Ey Rasulüm), Rabbinin çok yüce adını teşbih et. O Rabbin ki (her şeyi) yarattı da düzenine koydu. O her şeyi ölçüyle yaratıp doğru yolu göstermiştir.(A'la, 1-3)

"(Onun nasihatlerine rağmen, kavmi onu öldürdüler. Ruhuna hitaben şöyle) denildi: "Haydi gir Cennete!" (Cevap olarak ruhu şöyle) dedi: "Ne olurdu, kavmin bilselerdi, tasdik etselerdi." (Yasin, 26)

Kalbin hiçbir zaman gafil olmaması gereken bir nokta da kainattaki tüm varlıkların aziz ve hakim olan Allah'ın (cc) yedi kudreti ile olduğudur. "O'dur ki yarattığı her şeyi güzel yarattı ve insanı yaratmağa bir çamurdan başladı."(Secde, 7) İşte bu birinci nokta. Dikkate değer diğer bir ikinci nokta da kâinattaki tüm yaratıkların Allah'ın (cc) ordularından bir ordu olduğudur. Allah (cc) emreder ve onlar da derhal kabul edip itaat ederler. **"Onlar, Allah'ın (cc) dinini bırakıp başka bir dini mi arıyorlar? Hâlbuki göklerde ve yerde ne varsa hepsi ister istemez O'na boyun eğmiştir ve ahirette O'na çevrilip götürüleceklerdir." (Ali İmran 83) "Sonra (Allah), buhar halinde olan göğü yaratmayı kast etti de ona ve arza: "İkiniz de isteyerek veya istemeyerek gelin meydana çıkın" dedi. Onlar da: "Biz isteyerek geldik" dediler. (Allah'ın emrine boyun eğdiler)"(Fussilet 11)**

Yerler, gökler ve ikisi arasındakiler Allah'ın (cc) itaatkâr ordularıdır. **"Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur: hepsi ona boyun eğmektedirler. " (Rum26)**

"Göklerde ve yerde ne varsa, hep Allah'ı (cc) teşbih etmektedir. O Aziz'dir (her şeye galiptir), Hâkimdir (işinde hikmet sahibidir.)" (Hadid 1)

"Yedi gök ve yer, bir de bunlar içinde bulunanlar (insan, cin ve melekler) Allah'ı (cc) teşbih ederler. Hiç bir varlık yoktur ki O'nu hamd ile teşbih etmesin. Fakat siz onların teşbihini (dillerini bilmediğinizden) anlayamazsınız. O gerçekten Halim'dir, Gafurdur" (İsra 44)

Dağlar, sular, yeryüzü, gökyüzü hepsi Allah'ın (cc) yaratığıdır ve onun ordularından birer ordudurlar. **"Bütün göklerin ve yerin orduları Allah'ındır (cc) Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir. " (Fetih 4)**

Allah (cc) ateşe emir tevcih etmiş ve ateş de itaat etmiştir." (Kudret sahibi olan) biz de dedik ki, **"Ey ateş! İbrahim'e karşı serin ve selâmet ol"** (Enbiya, 69)

Dağlara nida etti ve dağlar nidaya kulak verdi **"Gerçekten Davul'a tarafımızdan (kendisine has olmak üzere) bir fazilet verdik, "Ey dağlar ve kuşlar! Davudi ile beraber teşbih edin" dedik. Ona demiri de yumuşattık, (demiri eritmeden, çamur gibi, şekillendirme kudretini, Davul'a verdik)"** (Sebe. 10)

Üçüncü bir nokta da Allah'ın (cc), ordularının bazısını herhangi bir kuluna itaatkâr kılmasıdır. **"Süleyman'ın emrine de rüzgâr verdik: (Hz. Süleyman o rüzgârı) sabah gidişi bir aylık akşam dönüşü de bir aylık yol alırdı. Erimiş bakır madenini ona sel gibi akıttık. Hem Rabbinin izniyle idaresi altında cinlerden çalışan da vardı. İçlerinden kim emrimizden ayrıldı ise ona Cehennem azabını tattıracağız. O cinler, Süleyman'a köşk ve mescitlerden, şekillerden, havuz gibi (büyük) çanaklardan, sabit (büyük) kazanlardan her ne isterse yapardı."** (Sebe, 12–13)

Allah'a Teala Musa (as)'a hitaben **"Asanı taşa vur"** diye buyurmuştur. **"Asanı taşa vur"** diye vahdettik. **Vurunca o taştan oniki pınar fışkırdı."** (Bakara, 60)

Dördüncü nokta Allah (cc) yarattığı tüm varlıklar için sünnetullaha uygun olarak üzerinde yürüyecekleri ve kıl payı kadar dışına çıkmayacakları bir yörünge çizmiştir. Mesela Güneş Allah'ın (cc) emrettiği yörüngenin dışına çıkamaz. Şayet emrolunduğu eksenden bir derece dahi uzaklaşırsa hem kendisi hem de beraberinde birçok şey parçalanır, helak olur. Ay ve yeryüzü de aynı şekildedir. Bu mecburi itaat yeryüzünde insan ve cinlerin dışında Allah'ın (cc) tüm varlıklar için koymuş olduğu bir kanundur.

Bu cansız varlıkların vazifelerini ifası hâkimi mutlak olan Allah'ın (cc) emri ile bazı kullarına zahir olur. Müslim'in Cabir b. Semure'den yaptığı rivayet bunlardandır. Efendimiz (sav) buyurdular ki: **"Ben Mekke'de bir taş biliyorum; Peygamber olarak gönderilmeden önce bana selâm veriyordu. Ben o taşı şu anda hâlâ biliyorum."** (Muhtasarı Sahihi Müslim, 2/163) Efendimizin ayrılması ile hurma ağacından yapılan minberin ağlaması manen mütevatir olan haberlerdendir. Bu durum bazen peygamberlerin dışında Allah'ın (cc) salih kulları için de vuku bulabilir. Rivayete göre Hz. Ebu Bekr (ra) Ala İbn'i Hazrami'yi mürtedlerle savaşmak üzere Bahreyn'e gönderdi. Onlar da kurak bir çöle sığındılar. Şiddetli bir şekilde susadılar. Öyle ki helak olacaklarından korktular. Ala İbn'i Hazrami konakladığı yerde iki rekât namaz kıldı, sonra **"Ya haliymû,**

ya aliymû, Ya Aliyyu, Ya Azimu aşkına" (Ey kullarına karşı yumuşak olan, her şeyi bilen, her şeyden üstün olan yüce Allah'ım, bize su indir.) şeklinde dua etti ve kuş kanadına benzer bir bulut gelerek onların üzerlerinde gürledi ve yağmur yağdı. Kaplarını doldurarak hayvanlarını suladılar. Sonra dareyn denen yere kadar yürüdük. Onlarla aramızda deniz vardı. Başka bir rivayette "O güne kadar ve o günden sonra da girilmemiş bir deniz kenarına geldik. Mürtedler tüm gemileri yakmıştı ve hiçbir kayık bulamadık. Ala İbn'i Hazrami yine iki rekat namaz kıldı ve aynı duayı okudu. "Ya haliymû, ya aliymû, Ya Aliyyu, Ya Azimu ecizna" Sonra atının yularını tuttu ve Allah'ın (cc) adı ile diyerek geçin dedi" Ebu Hureyre **"Suyun üzerinde yürüdük. Vallahi ne bizim ne de atlarımızın ayakları ıslandı. Ordunun tamamı da dört bin kişi idi"** Bu hususta Afif b. Mûnzir şöyle demiştir:

"O Allah ki denizleri itaatkâr kılmış, kâfirlere musibet indirmiştir. Suları yararak büyük dalgaların arasından bizleri geçirmiştir."

2. Meleklerle İman:

Meleklerle iman bizim akidemizden bir cüzdür. Kur'an-ı Kerim bize meleklerin insanoğlunun amellerini zapt etmekle görevlendirilmiş olduklarını haber vermektedir. **"(İşte and olsun o semaya ve bu tarika ki) hiçbir nefis yoktur ki, üzerinde bir gözetleyici (melek) olmasın."**(Tarık 4)

"O, her ne söz atarsa muhakkak yanında hazır bir gözcü vardır."(Kaf, 18)

"İçinizden sözü nefsinde gizleyen ve onu açığa vuran, geceleyin saklanan ve gündüzün meydanda gezen (her şey Allah'ın (cc) ilminde fark etmez) müsavidir. Her insan için, önünden ve arkasından (onu) takip eden melekler vardır, onu Allah'ın (cc) emriyle korurlar..."(Ra'd, 10–11)

İşte melekler insanoğlunun tüm amellerini amel defterlerine yazarlar ve âlemlerin rabbi olan Allah'a (cc) takdim ederler. Meleklerden insanların ruhlarını kabzetmekle görevlendirilmiş olanları da vardır. Bunlar sahih hadislerde varid olduğu üzere mü'minler için istiğfar da ederler, rahmet, Kur'an ve zikir meclislerinde hazır bulunurlar. Ayrıca her insan için tahsis edilmiş iki melek vardır ki hela gibi yerlerin dışında insandan asla ayrılmazlar.

3. Kitaplara İman:

Semavi kitaplara iman akidenin cüzlerinden bir cüzdür. Bunlar İbrahim (as)'a indirilen sahifeler, Musa (as)'a indirilen Tevrat, Davud

(as)'a indirilen Zebur ve Efendimiz Hz. Muhammed (sav)'e indirilen Kur'an-ı Kerim'dir.

Burada iki meseleye dikkat çekmemiz gerekir:

a) Biz Kur'an-ı Kerim'den önce indirilmiş olan bu kitapların aslının Allah tarafından indirilmiş olduğuna ancak insanların kendi elleri ile bu kitapları tahrif ederek (değiştirerek) arzularına göre değiştirdiklerine inanıyoruz. "Artık büyük azap o kimseleredir ki, kendi elleriyle Tevrat'ı yazarlar da sonra biraz para almak için **"Bu Allah (cc) tarafındandır"** derler. **Ellerinin yazdıkları yüzünden büyük azap onlara; kazanmakta oldukları günah yüzünden yazıklar olsun onlara.**" (Bakara, 79)

"Kitap ehlinde bir guruh vardır. Dillerini kitaba doğru eğer bükerek ki, siz, o tahrif ettiklerini kitaptan sanasınız. Hâlbuki o, kitaptan değildir. Bir de "Bu Allah (cc) kalındandır" derler; halbuki o, Allah (cc) katından değildir. Allah'a (cc) karşı bile bile yalan söylerler. " (Ali İmran. 78)

İşte kendisine ne önden ne de arkadan hiçbir batılın ulaşamayacağı Kur'an'ın bize bildirdiği hakikat şudur. Kur'an-ı Kerim'den başka hiçbir ilahi kitab Allah (cc)'ın indirdiği harf ve kelimelerle kalmamıştır. **"Hiç şüphe yok ki, Kur'an'ı Biz indirdik ve muhakkak ki O'nu tahrif ile tebdilden (değişikliğe uğramaktan) biz koruyacağız."** (Hicr, 9)

b) Kur'an-ı Kerim Allah'ın (cc) insanları hesap gününde sorumlu tutacağı, rabbani metodu içeren en son kitaptır. Kur'an-ı Kerim bize gelirken kendinden önceki kitapları da nesh etmiştir. **"Ey Resulüm, sana bu hak kitabı (Kur'an'ı) kendinden önceki kitapları hem tasdikçi, hem onlar üzerine bir şahid olarak indirdik."**(Maide, 48)

"O'dur ki, peygamberlerini hidayet ve hak din ile gönderdi. Onu bütün dinlere üstün kılmak için... Buna şahid olarak da Allah (cc) yeter."(Allah (cc) ahirette ancak bu dini kabul edecek ve Kur'an-ı Kerim'in inişinden sonra ancak ondaki emir ve nehiylerden hesaba çekecektir. "Kim İslam'dan başka bir din ararsa, o istediği din asla kendisinden kabul olunmaz ve ahirette de o, ebedi zarar çekenlerdendir. "(Ali İmran, 85)

4. Peygamberlere İman:

İslam inancı Allah (cc) tarafından bütün peygamberlere gönderilen imanı akidenin bir cüzü saymaktadır. Öyle ki herhangi bir peygamberin peygamberliğini inkâr eden kimseyi din havzasından çıkmış kabul eder ve bu inkârı karşılığında Allah (cc) ondan hiçbir ameli kabul etmez. **"Peygamber (Aleyhisselâm) ve mü'minler,**

rablerinden kendilerine indirilen Kur'an'a iman ettiler; hepsi Allah'a (cc), meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman eylediler. (Allah'ın) peygamberlerinden hiç birinin arasını ayırt etmeyiz, duyduk ve itaat ettik; Ey Rabbimiz, mağfiretini isteriz, dönüşümüz ancak sanadır, diye söylediler."(Bakara, 85)

Her hangi bir peygamberi inkâr edenin (peygamberlik müessesesinin) risaletin aslını ve Kur'an-ı inkâr etmesi sebebiyle küfrüne hükmolunur. Çünkü delâleti ve subuti kati olan naslarda peygamberlerin isimleri sarahaten zikrolunmuştur.

5. Ahiret Gününe İman:

Ahiret gününe iman da bu dinin ana prensiplerindendir ve bu prensip Allah (cc) katından gelen tüm dinlerin mihenk taşıdır. **"Şüphesiz ki, daha önce peygamberlere iman edenler, Musa (as)'ın dinini kabul eden Yahudiler, Hristiyanlar ve Sabii'lerden, Allah'a (cc) ve ahiret gününe inanıp salih bir amel işlerse..."**(Bakara, 62,)

Allah'a (cc) ve ahiret gününe iman, ameli salih, tüm dinlerin aslını teşkil eden ortak noktadır. Son peygamber olan Hz. Muhammed'in (sav) kendisi ile gönderilen bu din dünya hayatını ahiret için bir köprü kabul eder. Köprü kabul edilen bu dünya hayatındaki amellerine göre ahirette mükafat yada cezaya çarptırılacak olan insanoğlu buraya gelene kadar bir takım safhalardan geçer: Ana rahminden yeryüzüne, bu fani dünyadan kabre, sonra badas (tekrar diriliş), haşa, mizan, sıratın geçim ve sonrasında da, Ya alevler içinde cehennem azabı Ya da kudretinin nihayeti olmayan bir Melik'in yanında nimetler içinde ebedi saadeti kazanır. Şu bir gerçek ki ahiretçe iman yeryüzünde emniyetin güvencesi, güzel ahlâkın koruyucusu ve yönlendiricisi, şeriatın uygulanmasını temin eden güvenilir bir bekçidir. Ahiretçe iman gözün bir an olsun harama bakışına, kişinin nefsi arzularına uymasına, Allah'ın (cc) razı olmadığı kelime ve sözleri konuşmasına mani olur. Çünkü o kişi bilir ki tüm hareketleri, sözleri ve aldığı nefesleri dahi zabtolunmaktadır. **"... Kıyamet günü onun için bir kitap çıkaracağız ki. Ona (o kitaba) (kitap) açılmış olarak kavuşacak. (Ona şöyle diyeceğiz)" "Oku kitabını, bu gün üzerine hesap görücü olarak nefsin sana yeter.(İsra, 13–14)**

6. Kader İman:

"Kader", insan hayatında kişileri harekete sevk eden en önemli etkidir. Kader konusunda ilk karşımıza çıkan şey rızık ve eceldir. Kur'an-ı Kerim'in birçok yerinde bunların sınırlı bir şekilde varoldukları zikrolunmuştur. Kişi rızıkının tamamına ulaşmadıkça bu dünyadan ayrılmaz ve kendisi için takdir edilen ecelin tamamını tüketmedikçe (tamamlamadıkça) ölmez. Bir başkasının da rütbesi ne

olursa olsun rızkını eksiltemez. **"Allah (cc) sana bir sıkıntı verirse, O'ndan başkası gideremez. Sana bir iyilik verirse başkası onu engelleyemez. O her şeye kadirdir."** (En'am, 17)

Öyleyse kişilere zarar vermek ya da fayda dokundurmak âlemlerin Rabbi olan Allah'ın (cc) elindedir.'Bil ki bütün ümmet sana faydalı olmak için toplansalar, Allah'ın (cc) senin için yazdığı şeyin dışında hiçbir şey ile sana fayda sağlayamazlar. Sana herhangi bir şeyle zarar vermeğe kalksalar, Allah'ın sana yazdığı şeyin dışında sana zarar veremezler, kalemler kaldırıldı, sahifeler kurudu)

"Ecel ve rızık" Allah'ın (cc) takdiri ile tespit edilmiştir. "Hüküm ve idare" Allah (cc) elindedir. Yerin ve göğün orduları onun emrine amadedir. Bütün işler neticede Allah'a (cc) döndürülür.

Bütün bunları kalbinin derinliklerine yerleştiren kimse kalbini hiçbir endişe tırmalamaksızın Allah'ı ailesine kefil olarak bırakıp, Allah'ın (cc) emri olan cihad için kokusuzca kendisini savaş meydanına atar. Bu hususta Hz. Ebu Bekr'in (ra) şu sözü bize kâfidir: (Tebuk Gazvesinde malının tamamını Peygamber efendimize getiren Hz. Ebu Bekr'e efendimiz "ehline ne bıraktın" diye sorunca Hz. Ebu Bekir peygamberimize cevaben) **"Onlara Allah'ı ve Resulünü bıraktım."** Tirmizi, Nevevi'nin 40 Hadis Şerhi

Ecel ile rızıkın kaderle olan bu büyük bağlantısından dolayı ölüm ve hayattan bahseden ayetler savaş ve cihad ayetleri ile beraber zikrolunmuştur. **"Allah'ın (cc) izni olmadıkça hiç kimseye ölmek yoktur. Ölüm, zamanı Allah'ın (cc) ilminde kararlaşmış bir yazıdır..."** (Ali İmran, 145)

Bu akidenin nefislerde yerleşmesi, o nefisleri hiçbir güç ve kuvvetin karşısında boyun eğmeyecek şekilde aziz, hiçbir otoriteden korkmayacak şekilde cesur kılar.

Bu akide, sahibini bu dünyanın rezillik ve alçaklıklarından alır, onu en ulvi makamlara yükseltir. Bu akide sahibi dünyaya çok yükseklerden fakat tevazu ile üstün gönüllü olarak fakat sevgi ve merhamet ile bakar. O, insanların mal ve canlarına göz dikmez. O, her zaman insanları Allah'ın (cc) onu yükselttiği seviyeye yükseltmek ister.

İslâm'ın bayraktarlığını yapan, yüce mesajını bizlere ulaştırmak için Allah'ın (cc) insanlar arasından seçtiği yüce sahabelerden oluşan bu ilk kabile işte bu akide ile kuşanmıştı. Bedenleri ile yeryüzünde dolaşırken his ve ruhları ile ahirette dolaşıyorlardı. İnsanların onarmaya çalıştıkları şu dünyada hareket ederken onların gözleri gerçekte cenneti, hesap gününü gözlüyordu. Bakın o ilk kabiledekiler

nasıl düşünürler, nasıl yaşarlar ve bu âlemde hangi ümitlerle hareket ederlerdi.

Ensardan Haris b. Malik şu hadiseyi nakleder. Bir gün Rasulullah (sav)'e uğradığımda Rasulullah (sav) hana **"Nasıl sabahladım ey Haris"** dedi.

— Gerçek mü'min olarak sabahladım.

— Sözüne dikkat et. Her şeyin bir hakikati vardır. Senin imanının hakikati nedir.

— Nefsimi dünyadan soyutladım. Geceyi uykusuz (ibadetle) geçirdim. Gündüzü aç (oruçlu) geçirdim sanki rabbimin arşını açık bir şekilde görüyorum. Sanki cennet ehlini birbiriyle ziyaretleşirken görüyorum ve sanki cehennem ehlini de orada eziyet çekerken görüyorum. Efendimiz üç kere:

—Ey Haris doğruyu buldun. Ona sarıl, buyurdular (Fizilali Kur'an. 9/241)

Bu hadise, Rasulullah'ın imanın hakikatini bilmesine şahadette bulunduğu bu yüce sahabenin his ve duygularını, bu his ve duygularından kaynaklanan yaşantısını tasvir etmektedir. Rabbinin arşını açık bir şekilde görür gibi olan, cennet ve cehennem ehlinin durumlarını görür gibi olan bu sahabe sadece görür gibi olmakla yetinmiyor. O aynı zamanda bu his ve duyguların doğrultusunda hareket ediyor. Tüm hareketlerine hükmeden bu güçlü akide onun hayatının tüm yönlerine etki etmektedir.

Bu bizler gibi et ve kemikten oluşan bizler gibi yeryüzünde yürüyen birçok sahabeden biridir.

Akide onların gönüllerinin derinliklerine yerleşmiş, Kur'an onların hayatlarına hâkim olmuştur.

Gelin bu akideyi kalbinin derinliklerine yerleştirmiş üçüncü asrın İslâm kahramanlarından biri olan Ahmed b. Hanbel'e kulak verelim: (Ahmed b. Hanbel'in yanına girerek kendisine nasihatte bulunmasını isteyen bir kişiye Ahmed b. Hanbel şu şekilde cevap vermiştir.)

"Rızkı Allah (cc) üstlendi ise bu telaş niyedir? Cehennem hak ise bunca isyan nedendir. Dünya Fani ise dünyaya gönül bağlamak niyedir. Her şey Allah'ın (cc) kaza ve kaderiyle ise bunca korku niyedir? Münker ile Nekir'in sorgusu haksa dünya ile avunma niyedir?"

Adam Allah'ın kaza ve kaderine rıza göstereceğine dair kendi kendine söz vererek Ahmed b. Hanbel'in yanından ayrıldı.(İmlaat Fil-Akide)

2. BÖLÜM SAPLANTIDAKİ İNSANLIK

BOZULMUŞ AKİDEYLE İLMİ GERÇEKLER ARASINDAKİ DÜŞMANLIK

Bu konuda söze başlamadan evvel unutmamamız gereken bazı noktalar vardır. Bunlar:

1. Bu akide rabbanidir
2. Şeriatın kendisi üzerine bina edilmiş olan bu akide dünya ve ahirette insanın saadetini üstlenmiştir.
3. Seyyid Kutup'un da "Sosyal Adalet" adlı eserinde ifade ettiği gibi bu akide insanlarla kâinat arasındaki münasebetleri düzenlerken ruh ve cesedi birlikte; dini hayatı düzenlerken de ibadetle çalışmayı birlikte ele almıştır.
4. Kişinin tüm hâl ve hareketleri taşıdığı akidenin hayata yansımasıdır.
5. Akidesiz yapılan hiçbir amelin Allah (cc) kalında kıymeti yoktur. **"Rablerine küfredenlerin (kâfirlerin) hali şudur: Yaptıkları ameller (boşa gitme bakımından) fırtınalı bir günde rüzgârın şiddetle savurduğu bir küle benzer. Kazandıklarından hiçbir şey ellerine geçmez..."** (İbrahim, 18)

Bu beş esasın kurtuluş ve saadeti arzulayan herkes için yolumuzu aydınlatan bir fener olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

Akidenin bu öneminden dolayı Allah (cc) kitabında akideye büyük bir yer vermiş, akidenin nefislerde yerleşmesi için ona uzun zaman tanımıştır. Aynı zamanda Mekki dönemdeki ayetlerin tamamı bu mevzuyu işlemiştir. Çünkü akidenin nefislerde yerleşip

olgunlaşması zor ve yavaş yavaş meydana gelen bir olaydır. Bu durum neredeyse bedenın gelişip büyümesine eşit bir zamana muhtaçtır. **"Hem O'nu, bir Kur'an olarak ayetlere ayırdık ki insanlara dura, dura okuyasın. Biz onu yavaş yavaş (ve ayet ayet yirmi üç yılda) indirdik."** (İsra, 106)

Kur'an'ın bölümlere ayrılması ve insanlara ağır ağır okunması meseleleri her ikisi de ayette arzulanan şeylerdir.

Aynı şekilde şeriatın hükümlerinin uygulanması akidenin kalplerde yerleşmesine muhtaçtır. Bundan dolayı, kendi gayretleri ile bu dini bizlere ulaştıran sahabe-i kiramın gönüllerine, bu akidenin yerleşmesi için ahkâm ayetlerinin inişi Medine'de gerçekleşmiştir.

Ebu'l Hasen en-Nedvi **"Müslümanların Gerilemesiyle Dünya Neler Kaybetti"** adlı kitabında **"Büyük düğüm çözüldü"** başlığı altında şunları söylemektedir: bu arada bu kitabın kıymetini hatırlatarak hiçbir kütüphanenin bundan boş kalmamasını, herkesin bu kitabı okumasını tavsiye ederim-

"...Büyük düğüm çözüldü: Şirk ve küfür düğümü... Diğer düğümlerde kendiliğinden çözüldü. Rasulullah ilk cihad bayrağını açtığında her emir ve nehiy için bir cihad usulü takip etmeye ihtiyaç duymadı. İslâm, cahiliyyet ile yaptığı ilk savaşta muzaffer oldu. İçkiyi yasaklayan ayet nazil olduğunda, elleri avuçları şarapla dolu idi. Allah'ın (cc) yüce fermanı içki kadehleri ile yanan ciğerlerle, susayan dudaklar arasında bir set çekiverdi. Şarap fiçileri parçalandı. Medine sokaklarında sel gibi içki aktı. Bir tek kelime; **"Yaptıklarınıza son vermeyecek misiniz?"** (Maide. 9) Sözü onların atalarından devraldıkları cahili adetleri kökünden yıkmış, paramparça etmişti. Bu suale cevaben: **"Son verdik, son verdik"** demişlerdi.

Hâlbuki Amerika'da çeşitli gazete ve dergilerde içkinin zararları anlatılmış, konferans, film ve afişlerle içkinin yasaklanmasına çalışılmış, içkiyi kaldırmak için yaklaşık 60 milyon dolar harcanmış, 10 milyon adet bildiri bastırılıp dağıtılmış, çıkarılan kanunların yürürlüğe konması için 250 milyon harcanmış, 300 kişi idamla, yarım milyon kişi de hapisle cezalandırılmıştı. İçki yasağı kanununa uymayanlar yaklaşık 404 milyon Mısır cüneyhi para cezasına çarptırılmıştı. Ancak tüm bu yapılanlar Amerikan halkının içkiye düşkünlüğünü artırmaktan başka hiçbir işe yaramamıştı.

Bu iki durum arasındaki fark nedir? Farkın tespiti çok basittir: Emirlerin uygulanmasındaki asıl faktör kişilerde var olan akidedir.

İşte akide bu dine nispetle bir ağacın gövde ve kökleri mesabesindedir. Gövde yerin derinliklerine kök salmadığı müddetçe

ağacın kalın ve yüksek dallarını çekemez. Aynı şekilde akideyi bir binanın temeli olarak kabul edebiliriz. Nasıl ki büyük bir bina için, o binanın üzerine oturacağı temellerin çok sağlam olması gerekiyorsa, üzerine İslâm kanunlarının bina edileceği akide temelinin de aynı şekilde sağlam olması gerekmektedir.

Burada şu gerçek ortaya çıkmaktadır; binanın yükseltilmesine başlanmadan önce temelin sağlam bir şekilde atılması lazımdır. Aksi takdirde bina çöker. Bu dine davet ettiğimiz insanlarda da durum aynı şekildedir. Onların terbiyesine her şeyden evvel iman esası ile başlamamız lâzımdır. Özellikle bu metod akide mefhumunun karmaşık bir şekil aldığı, herkesin müslüman olduğunu iddia ettiği günümüz insanı için uygulanmalıdır.

Bize düşen Rasulullah'ın takip ettiği metodu takip etmektir. Bu da önce nefislerde akideyi yerleştirmek ve sonra da İslâm'ın fer'i meselelerini onlardan istemekle mümkün olur.

Onlara öğretmemiz gereken meselelere gelince kısaca şöyledir: Rablerinin büyüklüğü, azameti, kâinattaki düzeninin geçerliliği, mülkün sahibi olması, her şeyin tasarrufunun yed'i kudretinde (O'nun elinde) olması, bütün işlerin sonunda O'na döndürülmesi, bütün kullara galip gelmesi, yaratan ve rızık verenin O olması gibi Kur'an ve sünnette geçen vasıflardır.

Bizim işte bu noktadan başlamamız gerekmektedir. Fakat biz, emir ve hüküm sahibi olan rablerini tanımazdan evvel insanlardan şeriatın fer'i meselelerini istersek, tohumları toprak yerine havaya saçmak gibi abes bir işle meşgul olmuş oluruz.

Akidenin bu önem ve hassasiyetinden dolayı Kur'an-ı Kerim'de akide ile ilgili ayetlerin büyük bir bölümü dikkat bildiren "De ki" ifadesi ile gelmiştir. **"De ki: O Allah birdir."** (İhlâs, 1) **"De ki, Ey Kâfirler"**(Kafirun, 1) **"Allah'a ve O'ndan bize indirilene iman ettik deyin."** (Bakara, 136)

Bu arada önemli bir noktaya işaret etmemiz gerekir. O da İslami düşünce ile felsefenin arasının ayırt edilmesidir. İslami düşünce kalpte yerleşir, kişinin duygularını etkiler ve kişinin yaşantısına hal ve hareketlerine akseder. Akide, çoğu zaman insanların yaşantısına, tarihin seyrine damgasını vuran en büyük etkenlerden biri olmuştur. İslam akidesinin gelmesinden sonra insanlık tarihinde meydana gelen müspet değişiklikler bizlere gaib değildir.

Felsefeye gelince o filozofların zihninde dolaşan, hayali aşamayan teorilerden ibarettir. Felsefe insanlığı bir adım bile ileriye

götürememiş, teoriden pratiğe aktarılamamış, kalpleri ve insan duygularını etkilemeyen, hayata aksetmesi mümkün olmayan teorilerden ibarettir.

Söz felsefeye gelince burada mühim bir noktaya tembih etmek yerinde olur. Bu da "İslam Felsefesi" diye adlandırılan ilmi okuyanların zihinlerinde tecrübe ile kabul edilen hakikat halini almıştır. O gerçek de şudur:

Rabbani akidinin beşeri yöntemlerle, insan düşüncesiyle insanlara nakledilmesi, kalplere yerleştirilmesi kolay olmayan bir şeydir. Bu yöntem şarap izlerinin kaldığı bir kap ile temiz sütün bir yerden bir yere nakledilmesi mesabesindedir. Bundan dolayı İslam akidesinin felsefi yöntemlerle gerçekleşmesi kolay olmayan bir durumdur. Çünkü bu metot İslam akidesinin nurunu, parıltısını söndürür. Bu şekilde akide özünü safiliğini kaybederek anlaşılması zor bir teori şeklini alır. Halbuki Allah (cc) Kur'an'ın anlaşılmasını kolay kılmıştır.

"And olsun ki, biz Kur'an'ı düşünüp öğüt almak için kolaylaştırdık; hani düşünüp ibret alanlar?" (Kamer, 22)

Huccetu'l İslam İmamı Gazali, İmamü'l Haremeyn el-Cüveyni ve Fahrüddini Razi gibi bazı ilim önderleri akideyi kelam ve mantık yoluyla insanlara nakletmeye çalıştılar, fakat onların bu deneyimleri kötü sonuçlar verdi. Neticede akidevi çelişkilere düşerek nerede ise ayakları kayacak şekle geldiler, İslami düşüncelerinde meydana gelen bu çelişkiler sonunda onları ilmi kelamdan vazgeçmek zorunda bıraktı.

İmamı Gazali "İlcamül avam anilmil Kelam" adlı eserini yazdı ve onda şöyle dedi:

"Kelam ilmi benim hakkımda yeterli ve şikâyetle bulunduğum hastalığa çare olmadı." Başka bir kitabında ise: "Kelam ilmi havasın dışındakilere (avam, sıradan halk) haramdır. "(Faysal et-tefrika Beyne'l İslami vezzındıka, sh. 90, İmamı Gazali)

İmamı Cüveyni ilmi kelamla çokça meşgul olmasından dolayı hayatının son iki senesinde pişmanlığını ifade etti. Cüveyni:

"Acaizin (ihtiyar kadınların) inandığı gibi inanın" diyordu. Eğer Allah'ın lütfü ile hak bana ulaşmazsa ihtiyar kadınların inancı üzere ölüyorum. Ömrümün sonunda son sözüm Kelime-i ihlastır. Yazık olsun İbni Cüveyniye. (Telhisi İblis, sh. 93, İbni Cevzi)

Fahrüddin Razi de şöyle diyor: Akılların sahası sınırlıdır. Akılla uğraşan âlimlerin sonu sapıklıktır. Ruhlarımız bedenlerimizden ürkmüştür. Dünyada kazancımız eziyet ve vebaldır. Ömür boyu

bahislerimizden istifade etmemişizdir. Ancak kitaplara kılû kâl(Ulemanın ihtilafı (mut)toplamışızdır.(Fıkhı Ekber şerhi, sh)

Milel ve Nihel" adlı kitabın sahibi Şehristani (h. 548) de şöyle der: "Yemin olsun bütün ilim meclislerini dolaştım. O ilim yuvalarına göz gezdirdim. Elini hayretle çenesine koyan yahut pişmanlıktan dışıl kırıandan başkasını görmedim."

Evet, bu üç zat ilmi kelimden döndüler. Fakat ne zaman? İslam akidesini, putperest efsaneleri ile karışık mantık ve Yunan felsefesi içinde boğduktan sonra döndüler.

Âlemlerin Rabbi olan Allah'tan gelen safi tevhid akidesinin Putperestlikle yoğrulmuş Yunan düşüncesi ile insanlara taşımak nasıl mümkün olsun? Şüphesiz bu muhaldır.

Aynı şekilde bu imamlar usul ilminde söz sahibi üstün şahsiyetlerdi. Usul ilmini mantık ve kelam ilmi ile insanlara aktarmaya çalıştılar. Ve usul ilmini anlaşılması kolay basit iken karmakarışık anlaşılmayacak bir şekle soktular. Eğer bunda bir tereddüdün varsa İmamı Şafii'nin "Er-Risale" adlı eserini oku, kolay ve anlaşılabilirliğine bak. Ve eğer dilersen İmamı Şafii'nin er-Risalesi ile İmamı Sebki'nin "Cemul-Cerami" ve Kemal İbni Hümam'ın" et-fahrir gibi kitapları ile karşılaştı ve aradaki farkı gör.

Unutulmaması gereken gerçek şu ki Kur'an-ı Kerim Rabbani akidenin kolay ve anlaşılır bir şekilde açıklanmasını üstlenmiştir. Rabbani akidenin beşeri düşünceden oluşan hiçbir vesile ile insanlara aktarılması caiz değildir.

7. Aliyyül Kari; Bu hususta İmamı Şafii şöyle der:

"Kulun küfür dışında nehiy olduğu herhangi bir şeyle müptela olması kelam ilmi ile müptela olmasından daha hafifti."

Ahmed b. Hanbel ise: **"Kelam ilmi okuyan felah bulamaz", "Kelam âlimleri zındıktandır"** buyurmuştur. Bu mevzular bizi bahsi gerekli bazı konulara sevk etmektedir.

AKİDENİN BEŞERİ FİKİRLERDEN (İDEOLOJİLERDEN) TEMİZLENMESİNİN GEREKLİLİĞİ

Bu gerçekten akidede asıl ve mühim olan bir noktadır. Çünkü Allah katından inen akide beşeri ideolojilerle karıştığı zaman Rabbani olarak kalmaz ve insanlığı dünya ve ahiret saadetine eriştirmez.

Bu durumu daha iyi anlamak için tarihe bir göz atalım. Önünden ve arkasından batılın gelemeyeceği Kur'an bizlere bütün peygamberlerin safi tevhid akidesi ile geldiklerini haber vermektedir.

"Senden önce hiçbir peygamber göndermedik ki, ona şöyle vahyetmiş olmayalım: Gerçek şu ki benden başka ilah yoktur. Onun için bana ibadet edin." (Enbiya, 25) Bu Kur'an'ın öngördüğü doğru bir şahadettir.

Şimdi Yahudi ve Hristiyanların bu akideyi nasıl değiştirdiklerini görmek için tarih sayfalarını karıştıralım.

"Yahudiler Üzeyr (as) Allah'ın oğludur, dediler. Hristiyanlar da Mesih (İsa as) Allah'ın oğludur, dediler. Bu onların ağızlarıyla uydurdukları sözlerdir ki daha önce küfredenlerin (melekler Allah'ın kızlarıdır diyenlerin) sözlerine benziyor. Allah onları kahretsin, haktan batıla nasıl çevriliyorlar?" (Tevbe, 30)

Kitabı mukaddes'i açtığımız zaman onu putperestlik lekeleri ile dolu bulursun. Üçüncü ıstılahta şöyle geçer: **"Rab, ilah Âdem'e çağırdı. Ona neredesin sen dedi."**

Ya Rabbi onların attıkları iftiralarından seni tenzih ederiz. Sen söylenenlerden çok yüce, çok üstünsün.

Kimdir bu ilah ki Âdemoğlunu bilemiyor. Allah Kur'an'ın haber verdiği gibi gizliyi, gizlinin gizlisini bilmez mi?

"Görmez misin? Allah hem göklerdekini, hem yerdekini hep bilir. Herhangi bir üç sırdaşın, bir fısıltısı oluyor mu, mutlak o (Allah) dördüncüleridir, (bütün fısıltılarını bilir); beş kişinin oluyor mu, mutlak o altıncısıdır; bunlardan daha az, daha çok oluyor mu, muhakkak o her nerede olsalar onlarla beraberdir, (her şeylerini bilir). Sonra bütün yaptıklarını, kıyamet günü kendilerine haber verir. Haberinizi olsun ki, Allah her şeyi (noksansız) bilir." (Mücadele. 7) Onlar Allah'u Teala'nın;

"Sözünüzü ister gizli tutun, ister açığa vurun (ikisi de müsavidir). Çünkü o (Allah) bütün kalplerin künhünü bilir. Bilmez mi o (bütün varlıkları) yaratan? O Latiftir. Habirdir=her şeyden haberdardır. " (Mülk. 13-14) kavlini işitmediler mi?

Semavi kitaplarda ve Rabbani akidede yapılan tahrifin neticesi ne olmuştur?

Bizlerin ve bütün insanlığın müşahede ettiği keşmekeş ve çıkmazlar olmuştur. Yahudi ve Hristiyan din adamları (haham ve papazlar) mukaddes dini kitaplara kendi yanlarından uydurdukları şeyleri soktular. Kur'an bunu sarahaten, açıkça ifade etmektedir.

"Artık büyük azap o kimseleredir ki, kendi elleriyle Tevrat'ı yazarlar da sonra biraz para almak için "Bu Allah tarafındandır" derler.Ellerinin yazdıkları yüzünden büyük azap onlara;kazanmakta, oldukları günah yüzünden yazıklar olsun onlara. (Bakara 79)

Mukaddes kitaplara soktukları şeyin başında teslis inancı (Allah'ı üç olarak kabul etme inancı) gelmektedir. Aynı şekilde mukaddes kitaplara deneye dayanan coğrafya, astronomi gibi beşeri bilgiler soktular, Allah'ın indirdiği kitaplarla hiç alakası olmayan "Hristiyan coğrafyası" (Hristiyan Topography) diye bir kitap yazdılar. Buna çok hassasiyet gösterdiler, hatta inanmayanları küfürle itham ettiler. Kilisenin gözünde dinden çıkmış sayılan bilginler ormanlara, mağaralara saklandılar. Coğrafya ve Astronomi ile ilgili olarak kilisenin görüşüne muhalif görüş taşıyan yaklaşık 300 bin kişi cezalandırıldı. Bunlardan 32 bin kişi diri diri ateşte yakıldı. Dünyanın güneşin etrafında döndüğünü iddia eden Galile, (m. 1642) ve meşhur tabiat bilgini Brunoe de (m. 1600) yakılanlar arasında idi. Coper Nicus da kilisenin cezalandırdıkları arasında idi. Hatta bir hristiyan bilgini şöyle der:

"Bir adamın hristiyan olup da normal şekilde ölmesi mümkün değildir. Mutlaka yakılarak öldürülürdü." (Müslümanların Gerilemesi ile Dünya Neler Kaybetti. Sh. 175. Nedevi. Et-Tetevvuru vessebat Fil Hayati'l Beseriyye. Muhammed Kutub, sh. 16) Netice ne oldu?

İlim adamları ile din adamları arasında düşmanlık, ilim ile din arasında uzlaşmazlık olmuştur. Bu durum karşısında ilim adamları kilisenin sulta ve tecavüzünden nasıl kurtulacağını düşünmeye başladılar. Kilisenin düşmesi için kilisenin ilahını düşürmek lazımdı. Çünkü kilise işlediği cinayetleri Allah adına işliyordu. Dinde reform hareketleri daha önce başlamıştı. Martin Luther (öl. 1546), Calvin (öl. 1564) gibi reformcular kilisenin bazı öğretileri ile muharebe etmişlerdi. Papanın ortaya koyduğu öğretileri "şeytan öğretileri" diye isimlendirerek bunlara karşı harp ilan ettiler. Bunlar teslis akidesi, sekki gufran (endülians) ve sikalarının yüksek fiyatlarla satılması, papanın huzurunda hataların itirafı ve benzen öğretiler! Bu iki reformcu ile papa arasında şiddetli anlaşmazlıklar baş gösterdi.

18. Asrın ikinci yarısı "Aydınlanma Çağı" veya "Aklın üstün olduğu dönem" diye adlandırılan zamanın başıdır. Bu dönemde aklın dinden üstün olduğunu ilan eden "Nice" (1714), kendi karmaşık aklı ile dini tahlil etmeye çalışan -haşa- Allah'ın akıldan ibaret olduğunu iddia eden "Hegel" ortaya çıkmıştır.

19. Asrın fecri doğduğunda ilim ile din arasındaki uzlaşmazlık bir boyut daha kazanmıştı. Bu döneme "Pozitivist dönem"(Pozitivizmin kuyucusu Ogust Kontun metafiziği inkâr ettiği görüş (felsefede) veya doğayı bilgi kaynağı kabul eden, deneyle gerçekleşmemiş hiçbir şeyi kabul etmeyen, "sezgi ve deneyin hakim olduğu dönem" veya tabiattan başka hiçbir realite ve değer kabul edilmediği "Naturalist dönem" diye adlandırılır. Bu öğretilerde doğanın din ve akla üstün geldiği, insan aklının tabiat ürünü olduğu, yani zihnin maddeden doğduğu ya da ona bağımlı veya onun tarafından özümlendiği en meşhur isimlerinden biri Ogust Kont'dur Fakat bir soruyoruz. Doğa hakikati akla nasıl nakşedebilir. Doğanın, inek ve maymunun aklına nakşettiği hakikat, Kont ve diğerlerinin aklına nakşettiği hakikat gibi midir?

Bu dönemde İngiliz tabiat ve biyoloji bilgini "Darvin" ortaya çıktı. 1859'da "Türlerin Kökleri Üzerine" (Origiof Species) ve 1871'de de "İnsanın Türeyişi" adlı eserlerini neşretti. Danvin ile onu küfre nispet eden kilise arasında mücadele iyice gerginleşti. İnsanlar başlangıçta kilisenin yanında yer aldılar. Faka durum yavaş yavaş Danvin'in lehine döndü. İnsanlar bu durumu kilisenin din adı altında yaptığı korkunç zulümlerden kurtulmak için bir fırsat bildiler.(El Fiknul İslami el-Hadis ve sıletühü bil-İsti'maril garbı. Sh. 279)Darvin canlıların varoluş ve gelişmesinde Allah'ın tesirini inkâr etmiş ve şöyle demiştir:

Canlıların varoluş ve gelişmesinde Allah'ın tesirinin olduğunu söylemek mekanik bir nesneye tabiatüstü bir unsur ilave etmek gibidir.

Daha sonra "Marks" geldi. İktisadi görüşleri arasında ilhadını (dinsizliğini) ilan etti. O, dinî, manevi, ahlakî değerleri maddenin hayata yansımalarından ibaret görüyordu. Dünya tarihini yaşam mücadelesi olarak açıklamaktadır. Komünist manifestosunda insanın temel ihtiyaçlarını yeme, içme, barınma ve cinsi arzuların giderilmesi olarak sayar.(El Fiknul İslami el-hadis ve sıletühü bil-İsti'maril garbı. Sh. 326)

Marks'a göre din halk yığınlarının afyonudur.

Daha sonra "Freud" (1856–1938) geldi. Cinsiyet içgüdüleri hakkındaki görüşlerini ilan etti (1906) ve insana hükmeden şeyin

cinsel içgüdüler olduğunu söyledi. İnsanı bir "Şehvet küpü" olarak görüp, cinsiyete dair anormal insanlarda elde ettiği bazı neticeleri bütün normal insanlara uygulamaya çalıştı. Bununla da yetinmeyip ruhun varlığını kabul etmeyerek ahlakın, dinin, sanatın kaynağının cinsiyet içgüdüsüne bağlı olduğunu söyleyerek Batı ve Doğu toplumlarında büyük ve derin yaralar açtı. İnsanların manevi değerlerinden uzaklaşmasına sebep oldu. Hatta erkek çocuğun cinsel içgüdü ile annesini sevdiğini, daha sonra babasını annesi ile sevgisi arasında engel görüp oedipus complex'ine (odipus kompleksi) kapıldığını, kız çocuğun babasına yine cinsel ilişkiden dolayı sevgi beslediğini, annesini bu sevgiye engel görüp elektra complex'ine kapıldığını söyler. Şu bilinen bir gerçektir ki uluslararası Siyonizm bunların arkasında, bunların destekçisi idi.Siyon protokolleri diyor ki: (Siyon protokolleri ikinci protokol.)

"Darvin, Marks ve Niçe'nin görüşlerini destekleyerek onların başarılı olacaklarını planlamıştık. Onların ortaya koyduğu öğretilerin Yahudiliğin dışındaki ahlaki prensipleri zedelediği bütün açıklığıyla ortadadır."

Kilise ile bu insanlar arasında devam eden bu mücadelelerden sonra din adamları kilisenin dört duvarı arasında sıkışıp kaldılar. Kilise üzerine hüznün bulutları çöktü. Kilise insanlar üzerindeki eski etkisini kaybetti. Kilise ve kilisenin ilahı insanların gözünden düştü. O ilah ki insanlar onun adına kiliseye boyun" eğiyorlardı.

Bu olanların tahlilindeki sebep çok basittir. Burada savaş alanına Allah'ın semavi dini, saf akidesi girmedir. Kilise adamlarının zayıf görüşleri ilmi gerçeklerle, deney ve delillere dayanan ince istatistiklere karşı koymaya çalışmıştır. Kilisenin hezimetinin tek sebebi budur.

Dr. Muhammed Behi şöyle der: Bütün bunlardan anlaşılmıştır ki, aklın din ile uyumsuzluğu, insan fikrinin kilise Hristiyanlığı ile uzlaşmamasıdır. Bu uzlaşmazlığın sebepleri de Kilisenin Avrupa hayatında ortaya çıkardığı problem ve sorunlardır.

Şu anda kilisenin Avrupa'daki konumu nedir? Bu gün kilise insanların peşinden koşmakta, adeta onlara yalvarırcasına dilini sarkıtmakta, haftada bir saat veya daha az bir zaman diliminde onları kilisede toplayabilmek için çeşitli ilanlar ve teşvik edici bildiriler dağıtmaktalar.

İşte kilise toplantısı için fakültelerden birinin kapısına asılan bildirilerden biri;

Evet yanlış duymadın! İnsanları dans ve eğlence vesilesi ile de olsa kilisede toplamaya çalışmaktalar. Şu kadar var ki kilise hezimete

uğradı ancak din ile ilim arasındaki düşmanlık günümüze dek süregeldi.

İnsanlığı çıkmazlara ve zorluklara sürükleyen bu uzlaşmazlığın doğurduğu sonuçları bugün müşahade etmekteyiz. Bunun faturasını rahatımızla, neslimizle, çocuklarımızla ödemekteyiz ve bundan sonra çekeceğimiz sıkıntı ve zorluklarla da ödeyeceğiz.

3. BÖLÜM

AKİDENİN ÖZELLİKLERİ VE BU NOKTADA İNSANIN KONUMU

Avrupa'da tahrif edilmiş akide ile ilmi gerçekler arasında amansız bir mücadele başladı. Sonra bu mücadele müslüman ülkelere ve bizim nesillerimize intikal etti. Batıdaki ilim müesseselerin de, Amerikan üniversite ve kolejlerinde yüksek öğrenim gören müslüman ülkelerin nesilleri, **"İslam akidesini, ilmi gerçeklere düşmandır"** gerekçesi ile dine düşman olmuşlardır. Onlar İslam akide ve dinin, ilmi araştırma ve gelişmelere amansız bir şekilde düşman olan çarpıtılmış kilise dini ile eşit kabul etmişlerdir. Dinin ilme düşmanlığı bu hususta akıtılan kanlar ve meydana gelen korkunç çarpışmalar batının ve onun tahrif edilmiş hıristiyanlık dinin görüntüsüdür. Müslüman nesiller bu din ile ilmi gelişmeler arasındaki uzlaşmazlığın sebep ve kaynaklarını araştırmadan ve bu hususta hiç kafa yormadan bu verileri kabul edip bizlere naklettiler. Bizde Avrupa'nın materyalist düşüncesini izlemeye başladık. Yaptıkları her türlü çirkinliği yaptık, öyle ki keler deliğine girseler biz de onları taklit etmeye çalıştık. Müslüman nesiller Kur'an-ı Kerim'in **"Allah iman edenlerinizi yükseltsin. İlim sahibi olanlar için ise (cennet'te) dereceler vardır."** (Mücadele, 11) dediğini unuttular. Onlar Kur'an'ı Kerim'in **"Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?"** (Zümer, 9) ayetini okumazlar mı?

Kur'an'ın Allah katından olduğunu unuttular. Allah (cc) zaman çarkı içinde vuku bulacak her şeyi, insanoğlunun yapacağı icat ve ilmi keşifleri de ilmi ezeli ile bilir. Keşifler Allah'ın (cc) kâinatın nizamı için koyduğu kanunların bilinmesinden ibarettir. (Dünyanın kendi etrafında ve güneşin etrafında dönmesi gibi.) Bu kanun ve nizamları

yaratan Allah (cc) Kur'an'ı indirdi ve elçisine sünneti Nebeviye yi vahyetti.

"O (peygamber) kendiliğinden konuşmaz" (Necm,3)

Öyle ise Allah'ın (cc) kâinat için koyduğu nizam ile Kur'an'da ki nizamı asla çelişkiye düşmez. Kâinat, Allah'ın (cc) (menzur) gözler önüne serdiği nizamı, Kur'an ise (mestur) satırlara yerleştirdiği nizamıdır. Bu iki nizam asla karşı karşıya gelerek çelişkiye düşmezler.

Hiçbir ilmi teorinin Kur'an âyeti veya sahih olan hadisi nebevi ile çelişkiye düşmesi mümkün değildir. Çelişkiye düştüğü takdirde o teori henüz tam tespit edilmemiş demektir. Zira nice ilmi gerçek olarak kabul ettiğimiz teoriler vardır ki daha sonra o teorilerin sahipleri o teorilerden dönmüş veya onlardan sonra gelen bilginler o teorilerin hatalı olduğunu ispat etmiştir.

Şunu da unutmamak gerekir ki, tıp, astronomi, coğrafya ve diğer deneye dayanan müspet ilim dallarıyla uğraşan 20. asrın bilginleri din ile muharebeden ellerini çekmiş metafiziği (gaybı) kabul etmişlerdir. İlmî hakikatlerin patlamasıyla Allah'ın varlığı şu kainatın ve kainatta var olanların irade sahibi bir zat tarafından idare edildiğini itiraf etmeye başlamışlardır. İlim Allah'ın varlığını ispat etti. Ve yine ilim metafizikle çelişki yerine onu tasdik etmiştir.

Evet biz müspet ilim Allah'ın varlığını ispat eder, ilhadı (dinsizliği) nefiy eder derken kabul edip inandığımız birtakım gerçekleri te'yid etmek için bunları söylemiyoruz. Daha müspet ilim bize ulaşmadan biz bunları kabul ettik. Rab olarak Allah'a, din olarak İslam'a, Nebi ve Resul olarak Hz. Muhammed'e iman ettik. Fakat biz bu gerçekleri müspet ilmi ilhad ve inkarlarına alet edenleri sorgulamak için söylüyoruz. Bu asırda müspet ilim yoluyla ilhadı (dinsizliği) iddia edenler gerçekten doğruyu araştıran kimse iseler kendi üzerlerindeki araştırmacıların görüşlerinden cahil olmamaları, onlara kulak vermeleri gerekmektedir. Eğer böyle bir arzulan yoksa onlara şu ayet kâfidir:

"(Kur'an'a inanmayan) Kâfirler, çobanın hayvanlarına benzerler. Çobanın sözünü anlamazlar; ancak bağırıp çağrısını işitirler. Onlar sağır, dilsiz ve körlerdir. Kur'an'ı işitip anlamazlar. " (Bakara,171)

Bu mevzuda daha fazla malumat sahibi olmak istersen Almanya'da Frankfurt üniversitesinde öğretim üyesi olan Ressler Ernest'in "Allâhu yetecella fî asrîl ilm" kitabını oku ve oradaki şu sözlerine kulak ver:

"Yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı hücre, akıl ve mantığın kabul edeceği bir şekilde Allah'ın varlığına şahitlik yapmaktadırlar. Ve ben de Allah'ın varlığına' kesin bir şekilde inanmaktayım."

Yine Eğer dilersen Kerisi Morison'un "El-üm-üyedü ileliman" kitabını, Abdurrezzak Nevfel'in "Allahü vel ilmül hadis, el İslam vel ilmül hadi; elkuran velilmul hadis, et, Tarik ilallah, beyneddini velilm" silsilesini okuyabilirsiniz.

İNSANIN İSLAM AKİDESİNDEKİ YERİ

İslam akidesine göre insan kıymetli bir varlıktır. Canlı cansız tüm varlıklar içerisinde ilk sırayı alır. Allah (cc) yerde ve gökte olan her şeyi onun emrine amade kılmıştır.

"Göklerde ve yerde ne varsa hepsini Allah (cc) kendi katından sizin hizmetinize bağladı. Şüphesiz ki bunda düşünen kavim için ibretler vardır." (Casiye, 13) Kendisine yerlerde ve göklerde olanların amade kılındığı varlık elbette ki yerler, gökler ve içindekilerden daha kıymetli ve daha üstündür.

"Biz göklerle yeri ve aralarındakileri eğlence olsun diye ve boş yere yaratmadık. Ancak bunları iman ve itaati gerektiren hak için yarattık; fakat onların (kâfirlerin) çoğu bilmezler. " (Duhan, 38–39)

İnsan bu âlemde yaratıldığı ilk anda, Allah katındaki kıymetinden dolayı melekler tarafından kendisine secde yapılması ile emrolunmuştur.

"Gerçekten biz Âdemoğullarını (diğer canlılar üzerine) üstün kıldık. Karada ve denizde taşıtlara yükledik ve onlara hoş rızıklar verdik. Kendilerini, yarattıklarımızdan çoğuna üstün kıldık." (İsra, 70)

"Biz gerçekten insanı en güzel bir biçimde yarattık. Sonra onu (küfre varınca) aşağıların aşağısına çevirdik. (Cehennemlik

yaptık). Ancak iman edip ameli salih işleyenler müstesna; onlar için kesilip tükenmez bir mükâfat vardır. " (Tin, 4–6)

Buna göre insan bu dinde kıymete haiz bir varlıktır. Onun kıymeti bu akidenin belkemiğini oluşturmaktadır. İnsanın hayatta yerine getirmesi gereken büyük vazifeleri vardır. İnsanın yaratılışını bildiren ayeti kerime onun en önemli vazifelerinden birini de şöyle belirtmiştir. "İnsan yeryüzünde Allah'ın halifesidir."

"O vakti hatırla ki Rabbin meleklere: Ben yeryüzünde (hükümlerini yerine getirecek) bir Halife (bir insan) yaratacağım demişti" (Bakara, 30)

Başka bir ayet ise insanın vazifesinin ibadete mahsus olduğunu ifade etmiştir.

"Ben, insanlar ve cinleri, ancak bana ibadet etsinler diye yarattım. Ben onlardan (kendilerini veya başkalarını doyuracak) bir rızık istemiyorum. Bana (benim adıma) kullarıma yedirmelerini de istemiyorum. Doğrusu rızık veren, çok şiddetli kuvvet sahibi Allah'tır. " (Zariyat, 56–58)

Ayetin "İlla liya budun" (Ancak bana ibadet etsinler) kısmını ele aldığımızda karşımıza çıkan mana şudur. "İlla" bir şeyi bir başka şeye tahsis etmek içindir. Nefiden sonra gelirse bu manayı ifade eder. Netice olarak ayeti kerime insanın vazifesini sadece ibadete tahsis etmektedir. Bu ayet ile insanın vazifesinin yeryüzünde Allah'ın halifesi ve yeryüzünün ıslahı olduğunu bildiren ayet arasında nasıl bir mutabakata varabiliriz.

Cevaben deriz ki:

Yeryüzünde halife olmak, yeryüzünü ıslah etmek, ibadetin bir cüzüdür. İbadet hayatın bütün yönlerini kapsar. Namaz, oruç, sılaı rahim, gözü haramdan korumak, hükümde adaletli davranmak, kadının örtünmesi, alış-verişte doğru olmak, Allah yolunda cihad etmek, hatta yemek yemek, eşler arasındaki sevgi, her kelime, her hareket, her işaret, iyi niyet, Allah için sevmek, Allah için buğz etmek, tüm bunlar ibadetin birer cüzleridir.

Fakat yapılan bu işlerin ibadet sayılabilmesi, yapılan bu amellerin Allah için ve niyetin de halis Allah rızasına yönelik olması şartı ileldir. Zira İslam akidesinde amellerin kıymeti neticeye göre değil amellerin yapıış gayelerine göre değer kazanır. Çünkü sonuçlar Allah'ın elindedir. Kişinin, yaptığı amelden dolayı göreceği karşılık o amelin neticesine değil kişinin o ameldeki niyetine göredir. Bundan dolayı insanın yükümlölükleri karşısında özel bir konumu vardır. İslam'da insanın göreceği karşılık amelinin neticesine, semeresine

bağlı olmayıp-velev ki bu amel İslam'ın bir takım insanların elleri ile zafer bulması bile olsa-niyetine bağlı olduğu için İslam'ın şu prensibi karşımıza çıkar.

"İslam akidesinde, gaye, hedefe giden bütün yolları meşru kılmaz."

Öyle ise yüce gayeleri gerçekleştirmek için müslümanın gayri meşru vasıtaları kullanması caiz olmaz, Müslümanlara tasadduk etmek için kâfirlerin mallarını gasbetmesi doğal olmaz.

Burada ibadetlerin tüm hayata şamil olması ile alakalı bir hükme işaret etmek istiyorum. O da fıkıh terminolojisinde ibadet, muamelat diye ayırım yapılmasıdır. Bu durum fakihler fıkıh dalında te'lif eserler yazmaya başladığı zaman ortaya çıkmıştır. İlim fenlerinin ayrılmaya başladığı zaman ilim okuyan ve okutanlar için kolaylık sağlaması bakımından ortaya konmuş ilmi ve fenni bir ayırımdır. Ancak, ibadetlerle, muamelat arasındaki bu ayırım Müslümanların hayatında kötü izler bırakmıştır. Zira insanların zihinlerinde İslam'ın şiarı olan ibadetlerin ibadet olduğu, muamelata gelince bunların ibadet olmadığı izlenimini bırakmıştır. Hala birçoklarının zihninde namaz, oruç vesairenin ibadet olduğu yerleşmiş iken, emanete riayet, doğru sözlülük, iyiliği emretmek gibi vecibeler nerede ise ibadet olmaktan çıkmıştır.

Kitap ve sünnette gelen bütün emirlerin uygulanması, bütün yasaklardan kaçınılması ibadettir. Niyetin Allah için halis olması şartı ile kişinin günlük hayattaki tüm davranışları da ibadettir.

İSLAM AKİDESİNİN ÖZELLİKLERİ VE İNSAN HAYATINDAKİ TESİRLERİ

1. Bu Akide Rabbanidir!

İslâm akidesinin ilk ve en önemli özelliği Allah (cc) katından Rabbanî oluşu ve şu ana kadar kendisinde hiçbir değişikliğin meydana gelmemesidir. Bu da onun insanlık için en hayırlı akide olduğunu, saadetin onun uygulanmasında, sapmalarında ondan uzaklaşmanın neticesinde meydana geldiğini ifade eder.

a) Hayır, bereket, saadet, müspet neticeler bu akide üzerine bina edilen şeriatın tatbiki ile mümkündür.

"Eğer kasabaların halkı inanmış ve bize karşı gelmekten sakınmış olsalardı, onlara göğün ve yerin bolluklarını verirdik. Ama yalanladılar, bu yüzden onları, yaptıklarına karşılık yakalayiverdik. (Araf, 96)

"Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i ve Rablerinden kendilerine indirilen Kur'an'ı gereğince uygulasalardı her yönden nimete ermiş olurlardı. İçlerinde orta yolu tutan bir zümre vardı, çoğunun işledikleri ise kötü idi." (Maide, 66)

b) Bu akidenin Rabbani oluşu onu her türlü noksanlıktan,kusurlardan, zulüm üzerine bina edilmiş sistemlerden uzak kılar.Zira yerde ve gökte en yüce sıfat Allah'a (cc) aittir.

"Öyle olmasa, Kur'an'ı (içindeki nasihatleri) düşünmezler mi? Yoksa (münafıkların) kalpleri üzerinde üst üste kilitleri mı var? " (Muhammed, 24)

c) Bu akidenin Rabbani oluşu mali servetlerin, siyasi sultaların, felsefî nizamların dolduramadığı, kişinin fıtratında var olan ibadet boşluğunu doldurur. Zira bu boşluk ancak Rabbani bir yolla doldurulur.Kişinin fıtratında mevcut olan kutsal güce sığınma duygusu üzüntü ve zorluklar karşısında zaman içinde bir takım kimselerde görülmüştür. İşte ilah kabul etmeyen, hayatı maddeden ibaret sayan, dini, halkın kanını emen sülük olarak gören Stalin 2. Dünya Savaşının dehşeti önünde korkarak zafiyetini ortaya koyuyor; hapsilere doldurduğu kişileri çıkararak zafer için dua etmelerini istiyor.Yine şiddetli bir hastalığı anında Stalin keşişin arkasından adam göndererek kendisi için dua etmesini istiyor.

d) Bu akidenin Rabbani olması sebebiyledir ki bu akide nazarında tüm insanlar eşittir. Kimsenin kimseye karşı üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takva iledir. Tüm insanların yaratıcısı Allah (cc)'dır ve hepsi O'nun kullandır. O Amerikan kanunlarında olduğu gibi bir rengi diğer renge üstün kılmaz. Çünkü erkek ve kadın hepsi Allah (cc)'ın yaratığıdır. O'nun kanunlarında "Arap ırkının diğer ırklara yahut beyaz ırkın diğer ırklara üstün olması gibi" sınıf, cins, ırk farklılığı ve üstünlüğü yoktur, bu tüm insanlara adaletle davranan, hakim-in-mahkumun tüm insanların eşit kabul edildiği bir akidedir.

"Rabbinin emir ve yasakları doğruluk ve adalet yönünden tamamlandı. Onun kelimelerini değiştirebilecek hiç bir şey yoktur. Allah (cc) onların dediklerini hakkıyla işiticidir, gizlediklerini de kemaliyle bilicidir." (Rum, 30)

2. Bu Akide Evrensel Olup Zaman Aşımıyla Değişmez!

"O halde (ey Resulüm) gerçek müslüman (muvahhid) olarak kendini dine doğrult, (başka şeye iltifat etme); Allah'ın (cc) dinine ki, insanları onun üzerine yaratmıştır (zira herkes hak dini kabul edebilecek yaratılıştadır.) Allah'ın (cc) yarattığı bu dini değiştirmeye kimsenin gücü yetmez. İşte dosdoğru din budur. İnsanların çoğu (hak dinin İslam olduğunu) bilmezler."

Akidenin sabit ve değişmez oluşu Allah (cc) katından olmasından kaynaklanmaktadır. Rasulullah (sav)'in vefatıyla birlikte vahiy kesildi ve naslar hiçbir değişikliğe uğramadan günümüze kadar geldi ve bunlar hiçbir nesih ve tebdil kabul etmez. Böyle bir girişimde bulunan kimse ise küfre nispet olunur.

İnsan, sınırları belli olan bu akide çerçevesinde kalben, ilmen, fikren gelişip istediği gibi hareket eder. Fakat bu çerçeveyi aştığı takdirde yörüngesinden çıkıp başka bir yıldızla çarpışmaya doğru giden yıldızla benzer. Hem kendisi parçalanır hem de başkasını parçalar.

Mutlaka insanların her zaman müracaat edecekleri, kalplerinin mutmain olarak ve rahat bir şekilde kabul edebilecekleri değişmeyen kıstaslar, ölçekler olması gerekmektedir. Din, ahlâk, kanun ve nizamlar da dahil olmak üzere hayatta her şeyin bir gelişme süreci içinde olduğunu söyleyenler insanlığı büyük bir anarşiye doğru sürüklemektedirler. Ve bu durumda neye nasıl hüküm vereceğimizi tespit etmemiz zorlaşır. Bunu bir misalle açıklayacak olursak: Zinanın haramlığı ve çirkinliği Allah (cc) katından inen bütün dinlerde sabittir. Bu hükümde herhangi iki din çelişkiye düşmez. Biz elimizdeki ölçekle zinanın çirkin ve kötü olduğuna hükmedersek nesillerin zihninde bu hüküm bu şekilde yerleşir ve kalpler bu şekilde terbiye olur. Fakat kanun ve dinin sabit olmayıp devamlı bir gelişme içinde olmasının manası ise zina bir zamanlar kötü ve çirkin idi fakat şimdi-biyolojik sebeplerle ahlâkın gelişmesinin zaruri olduğu tezini savunan Freud gibilerine göre meşru bir şekil almış olur.

Tesettür hususunda da durum aynıdır. Bütün dinlerde ve bu dinlere bağlı olan ahlâk prensiplerinde kadınlar için kapanmak kıyamete kadar tabii bir haldir. Fakat -sözde- gelişme süreci içinde olan ahlak kurallarına göre tesettür geçmiş asırlarda güzel bir şey idi. 20. asır geldi ve bunu kerih gördü. Neticede kitle iletişim araçlarını ellerinde bulunduran bu ahlâkın savunucuları ahlâksızlık saçan basın, yayın, radyo, televizyon gibi vasıtalarla insanlığı parçalamak için açıklığı körüklediler.

Akidenin sabit oluşu insanların önlerine tüm işlerini ayarlayacakları sabit bir ölçek koymaktadır ve ölçek birdir. Mesela bir ölçekte kilo 1000 grama eşittir. Tartacağımız şeyi tartının bir tarafına ölçekleri de diğer tarafına koyduğumuzda sağlam bir neticeye varırız. Bu şekilde tüm nesneleri tartabiliriz. Çünkü ölçek birdir. Fakat bir topluluk gelse ve ölçeği değiştirerek bir kiloya 1 kantar dese birinci ölçekte 70 kg gelen bir nesne ikinci ölçekte 70 kantar gelir. Hâlbuki nesne aynıdır ancak kıstaslar değişmiştir ve böyle değer yargıları değiştiği anda sahih hükme varamayız. Aynı şekilde bir kimse insanlar yanında muhterem, saygıdeğer, kıymetli bir kişi olabilir. Çünkü bu kıymetlilik, saygıdeğerlilik onların ölçülerine göredir. Aynı kişiyi sabit ve değişmez olan Allah'ın (cc) terazisine koyduğumuz zaman hiçbir kıymeti olmayabilir. Kureyş'in reis kabul ettiği ve Kur'an hakkında **"Şu Kur'an, iki memleketten (Mekke ve Taif ten) bir büyük adama (mal ve mevkii büyük bir kimseye) indirilseydi ya!"** (Zuhruf, 31) diyen Velid b. Muğire hakkında Allah (cc) şöyle buyurmaktadır. **"Bir de tanımadan (haklı haksız) çok yemin edeni, değersiz; çok ayıplayanı kovuculukla gezeni..."** (Kalem, 10–11)

"Allah (cc) katında, yeryüzünde dolaşan hayvanların en kötüsü, muhakkak ki küfre varanlardır. Artık onlar iman etmezler." (Enfal,55)

Kureyş'in kendisi ile istişaresiz bir iş yapmadığı bir kişiyi Allah (cc) dabbe (yeryüzünde yürüyen hayvan) olarak nitelemiştir. Mü'minler bunu dabbeden daha da aşağı olarak kabul etmektedirler.

"...İşte bunlar, hayvanlar gibidir; doğrusu daha sapık ve şaşkındırlar. Gafil olanlarda işte bunlardır." (Araf, 179)

3. Bu Akide Âdil Kanunlar Ortaya Çıkarır!

Akidenin sabit oluşu hâkimin ve mahkûmun eşit şekilde müracaat edebilecekleri kanunlar ortaya koyar. İnsanlar kalben müsterih olarak bu kanunlara müracaat ederler.

Çünkü hâkim, insanlara kanunları değiştirdim diyerek zulüm edemez. Haklarında hüküm verilenler de **"Biz yeni olduğu için bu kanunu bilmiyoruz"** diyemezler. İnsanlar tırnakları bitmeğe başladığı andan itibaren sabit ve değişmez olan bu kanunların gölgesinde büyürler ve bu nizam onların nefislerinde canlı bir şekilde yaşar.

Öyle ise Rabbani dinin geçerli olduğu bir toplumda hâkim durumunda olanların sıkıyönetim, askeri darbe vesaire gibi sebeplerle Allah'ın (cc) dininin tatbik edilemeyeceğini iddia edemezler. Bu gibi

isimlerin arkasına gizlenerek nice kanlar akıtılmış. İnsanın onuru ayaklar altında çiğnenmiş, saygı ve hürmet mefhumları ortadan kaldırılmıştı. İşte beşeri sistemlerin hali budur. Yahut daha ince bir tabirle semavi dinlere karşılık insanoğlunun kendi yanlarından koydukları dinlerin hali budur. Bu çirkin görünüşleri en açık şekliyle askeri yönetim ve ihtilallerde görülür. Her ihtilalde yeni kanunlar gelir, idam sehpaları kurulur, yollarda, darağaçlarında kelleler sallanır. Kadınların durumu ise bu gibi hallerde içler acısıdır. İnsanlar canlı olarak toprağa gömülür veya nitrikoksit dolu fiçılara konarak eritilirler. Daha sonra da bu şekilde yok edilen insanların; yakınları tarafından kaçırıldığı gerekçesi ile akrabaları sorguya çekilirler.

Her nizam değişmesinde belde, aziz insanlarını, güçlülerini, gençlerini, düşünür ve önderlerini kaybeder.

4. Bu Akide Bütün İnsanları Eşit Tutar!

Akidenin sabit oluşu bütün insanları tek bir düstur ve hüküm altında toplar. Hiçbir hakim kanunların öngördüğü şartların üstüne çıkamayacağı gibi hiçbir mahkum da o seviyenin altında muameleye tabi tutulamaz. Orada hem hâkim hem de mahkum için geçerli bir nizam vardır.

Halife, emir, hakim, hepsi Allah'ın (cc) kullarıdır. Rabbani olan kanunları icra etmekle Allah'a (cc) ibadet etmiş olurlar. Allah (cc) yarattığı oldukları müddetçe Allah'ın (cc) kullarıdır ve asla ilâhlık taslamazlar.

İslam tarihindeki gerçekler bu anlattıklarımızı teyid etmektedir. Hz. Ali (ra) hilafeti döneminde zırhını almakla suçladığı bir yahudiye Kadı Şureyh'e şikâyet ediyor ancak Kadı Şureyh davayı yahudinin lehine sonuçlandırıyor. Başka bir olay da şöyle gerçekleşiyor. Bir adam Harun Reşid'i Kadı Ebu Yusuf'a şikâyet ediyor. Hakkında şikâyet olunan Harun Reşid. Caferi Birmiki'yi şahid olarak gösteriyor. Kadı Ebu Yusuf, Harun Reşid'in lehinde şahitlik yapacak olan Caferi Birmiki'nin şahitliğini "Caferin sana sen benim efendimsin, ben ise senin kölenim dediğini duydum. Eğer gerçekten senin kölen ise kölenin efendisine şahitliği caiz olmaz" diyerek reddetmiştir. İşte bu şekilde verilen hükümlere rıza bütün cemiyeti kuşatmıştır. Cemiyette hâkim, mahkûm herkes mes'uddur ve hâkim Allah'ın (cc) dinini terk etmez ve onu kendi hevasından çıkardığı hükümlerle değiştirmez.

Buna göre kanunların değişimini ve gelişimini iddia etmek siyasi istibdada ve zulme götürür. İnsanlar bu kanunların değişmesi nedeniyle sürekli olarak muzdarip bir şekilde yaşarlar. Ayrıca bu kanunların Allah (cc) katından olmadığını bildikleri için kalpleri mutmainde olmaz. Bunlara itaat ibadet sayılmaz. Bilakis herhangi bir

anayasa maddesini kalbin rızası ile Kur'an'da gelen hükmün önüne geçirmek küfürdür. Çünkü sen beşer kelamını hâkimi mutlak olan Allah'ın kelamı üzerine takdim etmiş oluyorsun. Sen beşeri, beşerin Rabbine üstün kılmış oluyorsun. Bunu yapan bu dinin çizgisinden çıkmış olur.

Allah'ın (cc) dini ve nizamına gelince ona itaat ibadettir. Yöneticilerin hükümleri kendi istekleri doğrultusunda değiştirmelerine karşılık yönetilen halk da ipleri koy verir, kendi arzu, heva ve isteklerinin peşinden giderek başıboşlukta zirveye doğru tırmanır. Bu da seviyesi düşük bir toplum meydana getirir.

Fikir ve nizamların gelişmesini teorisinin tabii ve mantiki neticesi budur.

"Halkın, arzularının peşine giderek hırçınlaşmasına mukabil de sulta ve diktaya dayanan istibdadı yönetim tepelerine iner."

4.BÖLÜM ALLAH'IN SIFATLARI

Allah'ın (cc) sıfatlarını bilmek akidenin rükünlerindendir. Allah'ın isimleri ve sıfatları tevfidir. Yani Allah (cc) için kullanılan isim ve sıfatlar vahiy yolu ile Kur'an veya sünnetten alınır. İbni Hüzeyme "et-Tevhid" adlı eserinde (Mecmuatürresail, sh. 489, Hasan el-Benna) "Biz ve bütün Hicaz, Tihame, Yemen, Irak, Şam ve Mısır uleması Allah'ın (cc) kendi nefsi için isbat ettiği sıfatları bizde isbat ederiz. Dilimiz ile ikrar, kalbimiz ile tasdik ederiz."

Allah'ın (cc) isimleri Buhari, Müslim ve Tirmizi'de geldiği üzere 99'a münhasır değildir. "Allah'ın 99 ismi vardır. Bunları ezberleyen mutlaka cennete girer, O tektir, teki sever." Bu sayı, Tirmizi'nin sayımıdır. Diğer hadisi şeriflerde bunlardan başka isimler gelmiştir. Tirmizi şerhinde Ebu Bekir b. Arabi bazı ehli ilimden naklen "Kitab ve Sünnetten Allah'ın bin tane ismi toplanmıştır." Hannan, Mennan, Bedi, Kefil bu isimlerdendir.

Allah'ın (cc) sıfatlarına gelince: **"Fakat yüce ve cömert olan Rabbinin varlığı bakidir. "** (Rahman, 27)

"(Ey Rasulüm, Hudeybiye gününde Rıdvan biati ile) gerçekten sana biat edenler ancak Allah'a (cc) biat etmiş olurlar. Allah'ın kuvvet ve yardımı o biat edenlerin vefa ve sadakatlerinin üstündedir... " (Feth, 10)

Ulema bu sıfatlar hususunda dört gruba ayrılmışlardır:

1- Müsebbibe veya mücessime'nin görüşü: Allah (cc) için sıfatlar isbat ederler. Fakat -haşa- O'nun da bizim gibi el, göz, yüz gibi uzuvları olduğunu söylerler. Davud el-Cevaribi, Hişam b. Haakem, er-Rafizi bunlardandır. Bu görüş insanı dini çizgiden çıkaran küfür sebeplerindendir. Çünkü bu putlara ibadet etme mesabesindedir. Kur'an-ı Kerim bu görüşü reddetmektedir. **"Onun misli hiçbir şey yoktur."** (Şura, 11)

İbni Kayyım bu hususta şöyle der:

Onun sıfatlarını bizim sıfatlarımıza benzetemeyiz. Zira Büşebbihe (benzetenler) puta tapanlardır. Hayır O'nu sıfatlardan soyutlayamayız. Zira Muattile (sıfatlardan soyanlar) iftira atanlardandır. Yüce Allah'ı (cc) mahlukata benzeten Nasrani müşriklere mensup olanlardandır. Allah'ı sıfatlardan soyutlayan o imanı olmayan ziyade nankördür.

2. Muattilenin görüşü: Bu Cehmiyye fırkasıdır. (Hicri 182'de öldürülen Cehm b. Safvan'a mensub olanlardır Cad b. Dirhemden bu görüşleri almıştır. (Bak. Akideyi vasıtiyye, sh. 22) Bunlar Allah'ın (cc) semi, basar, kelam sıfatlarını nefy ediyorlar (kabul etmiyorlar), "Çünkü konuşmak, işitmek, görmek uzuvlarla olan bir fiildir." diyorlar. Bu taife de dini çizginin dışındadır.

Selef demiştir ki: "Muttalîe âdeme (yoka), müşebbihe saneme (puta) tapmaktadır.

İbni Kayyım der ki: Şirkin aslı ta'tildir (Allah'ı sıfatlardan soyutlamaktır). Bu da üç kısımdır:

- a) Yaratanı yaratılışından soyutlamak
- b) Yaratanı sıfatlarından -isim, sıfat ve fiillerinden- soyutlamak
- c) Yaratanı inanılması vacib olan tevhidin hakikatinden soyutlamak (Şerhi kasideti İbni Kayyım, 2/212)

İbni Kayyım der ki: Hayır onu sıfatlarından soyutlayamayız. Zira Muattele iftira atanlardandır.

3. Selefın sıfatlar hakkındaki görüşü: Bu mezheb sıfatları Kur'an ve sünnette geldiği şekilde kabul ederler. Fakat keyfiyetinden sual etmeyiz ve sıfatları yok da saymayız derler. İmam Hattabi özlü ve güçlü ifadelerle bu mezhebi delilleri ile beraber hulasa etmiştir. O şöyle der: "Selefın Allah'a sıfat izafe eden ayet ve hadislerdeki görüşüne gelince keyfiyeti (şekli) nefy ederek bunları zahiri manaları ile alırlar. Çünkü Allah'ın (cc) sıfatları hakkında söylenen söz zatın hakkında söylenen sözün fer'idir. Allah'ın (cc) zatını ispat varlığını ispattır. Yoksa şeklini isbat değildir."

İbni Teymiye şöyle der: Allah'ı (cc), kendini kitap ve sünnette vasıfladığı gibi tahrif (Nassın lafız yahut manasını değiştirmek), ta'tıl (Allahın vasıflarını soyutlamak), tekyif (Allah'a şekil isnat etmek) temsil (Allah'ı bir şeye benzetmek) olmaksızın vasıflamak Allah'a (cc) imandandır.

Bazıları şöyle demiştir: Allah'ın (cc) sıfatları keyfiyetsiz mücmel olarak bilinmektedir. (Şerhul Akidetu'l vasıtiyye, sh. 21)

Ebul Kasım Ella Likai "Usulussünne"de İmam-ı Azam'ın arkadaşı olan Muhammed b. Hasen'den şöyle dediğini rivayet eder.- "Meşrikden Mağrib'e bütün fukaha açıklama ve benzetme yapmaksızın Kur'an'da ve sağlam ravilerin getirdikleri hadislerde gelen Allah'ın sıfatlarına iman hususunda ittifak etmişlerdir. (Risaletül Akaid, Hasan el-Benna, Mecmuaturresail sh 489)

Ebu Hanife şöyle der: "Allah'ın (cc) Kur'an'da zikrettiği veçhile el, yüz, nefis sıfatları vardır. Fakat bunlar keyfiyetsizdir. Çünkü bunda sıfatın iptali vardır ve bu kaderiyye ile Mu'tezile mezhebinin görüşüdür, yad (el) Allah'ın (cc) sıfatıdır fakat keyfiyeti yoktur. " (Şerhi Fıkhu Ekber, sh. 36)

Ahmed b. Hanbel, **"Rabbimiz dünya semasına iner" "Allah ayağını koyar"** gibi naslar hakkında şeklini ve kasd edilen manasını sormadan bunları tasdik eder ve iman ederiz. Bunlardan herhangi birini reddetmeyiz. Peygamberin getirdikleri sahih isnadlara dayandığı takdirde hak olduğuna inanırız. Allahu Teala ancak kendini vasıfladığı sıfatlarla, şekil ve sınır olmaksızın muttasıftır. Bundan başka vasıflarla vasıflanmaz. **"Onun gibi hiçbir şey yoktur."** (Şura, 11)

İmam-ı Malik bir kimse "Allah'ın (cc) eli onların elinin üzerindedir" ayetini okurken elini işaret etse, "O ziyade işiten ve ziyade görendir." ayetini okurken kulak ve gözüne işaret etse o işaret edilen uzvun kesilmesi ile fetva vermiştir. Çünkü Allah (cc)'ı "kendi nefesine benzetmiştir" "yed" (el) "vech" (yüz) gibi sıfatların varlığı bize göre haktır. Bunların aslı bilinip, vasfı müteşabihattandır. Aslın şeklini (keyfiyetini) bilmekten aciz olduğu için iptali caiz değildir. İşte Mu'tezile bu yönden sapmıştır. Akla uygun olarak sıfatları açıklayamadıkları için sıfatların aslını da inkâr etmişler ve Muattile olmuşlardır.

Halefin (sonraki ulemanın) görüşü: Bunlar Allah'ı (cc) teşbih ve tecsimden tenzih ederek bazı sıfatların te'vilini caiz görürler. Bu görüşün sahipleri müteşabih ayetlerdeki maksadın insanın zihninin ilk hamlede anladığı mananın dışında olduğu hususunda selefle ittifak halindedir.

Ebul Ferec b. Cevzi "Def u Şübehitteşbih" adlı eserinde şöyle der; Müfesirler "Rabbinin vechi (yüzü) kalıcıdır" ayetinde Rabbin kalıcıdır, **"O'nun vechini Murad ediyorlar"** ayetinde **"O'nu murad ediyorlar"** demişlerdir.

Dahhak ve Ebu Ubeyde **"Allah'ın (cc) vechinden başka her-şey helak olucudur"** ayetinde Allah'tan (cc) başka her şey... Manasını vermiştir.

İbni Cevzi ise; "Bu ayetlerin zahiri manasını almak teşbih ve tecsimdir. Lafzın zahiri manası o lafzın konulduğu manayı ifade eder. Meselâ yed'in hakiki manası uzuvdur. Selefın görüşü bu gibi ayetlerin tefsirinde susmaktır. Yoksa zahiri manasını almak değildir." demiştir.

Fahrurrazi "Esasuttakdik" adlı eserinde şöyle demektedir. Kur'an-i nasların birkaç yönden zahiri manası alınamaz.

a) **"Gözümün (murakabem) altında yetiştirilmen üzere..."** (Taha, 39) ayetin zahiri manasını aldığımız takdirde Musa (as)'ın, o gözün üzerine yerleşmiş yapışık bir şekilde, onun üzerinde duruyor olmasını gerektirir. Hâlbuki hiçbir akıl sahibi bunu söyleyemez.

b) Allahu Teala'nın **"Bizim gözümüz (nezaretimiz) ile gemi yap"** (Mü'minin, 27) kavli zahiri manası alındığı takdirde gemi yapma aletinin o göz olduğu manası çıkar.

Öyleyse her iki fırka -Selef ve halef- ehlişünnet vel cemaattir. Bunlar Allah'ı (cc) her türlü teşbih ve tecsimden tenzih ettiler. Allah'ın yarattıklarına ve yarattıklarının sıfatlarına muhalif olduğu üzerinde ittifak ettiler. **"O'nun gibi hiçbir şey yoktur."** (Şura, 11)

Şunu da zikr etmemiz gerekir ki Selefın yolu daha ihtiyatlıdır. O da naslardaki sıfatları te'vil etmektir. Halefin yolunun daha sağlam olduğu söylendi. Ancak bazı Şafiiler İmamul Hameyn'den önce te'vil taptığını, omurunun sonunda bu görüşünden vazgeçerek te'vili yasakladığını naklederler. Ancak özellikle İbni Dakik gibi muhaddisler yakın bir mana ile te'vili kabul etmişlerdir. Hanefî âlimi Kemal İbni Hümam da aynı görüştedir. Halta ehl-i sünnet imamı olan Ahmed b. Hanbel (Fıkhı Ekber Serili, 38) "Hacerul Esved yeryüzünde Allah'ın (cc) yeminidir." (Mecmuaturresail, Hasan el-Benna, s. 499) "Mü'minin kalbi, rahmanın parmaklarından iki parmak arasındadır." (Hâkim Abdullah b. Ömer'den) gibi bazı hadisleri te'vil etmiştir. Selef ise sıfatları Kur'an ve Sünnette geldiği şekilde te'vilsiz kabul etmiştir.

"Rabbimiz! Bize hidayet verdikten sonra kalplerimizi saptırma; katından bize bir rahmet ihsan et. Şüphesiz ki sen çok bağışlayansın." (Ali İmran, 8)

Halefden birçokları daha sonra selefin mezhebine dönmüştür. Mutezile önderlerinden olan Ebul Hasen el-E 'ari (h. 330) bunlardandır. Selefin görüşüne döndükten sonra mutezileye red olarak 300'den fazla eser yazmıştır. Son iki kitabı olan "el- bane an usuluddiyane" ve "Makalatul  slamiyyin ve ihtilaful musallin" adlı eserlerinde akidesini beyan etmiş ve görüşünü şöyle özetlemiştir: **"S z m z n  z  Allah'ı (cc), meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve Allah'tan (cc) getirdiklerini, güvenilir ravilerin peygamberden yaptıkları rivayetleri kabul eder, bunların hiçbirini reddetmeyiz. Allah'ın (cc) "Rabbinin vechi (yüzü) kalıcıdır" buyurdu  şekliyle keyfiyetsiz vechi, "elimle yarattım" "elleri açıktır" buyurdu  veçhile keyfiyetsiz eli, "Bizim gözümüz önünde akar" buyurdu  veçhile keyfiyetsiz gözü vardır. "** ( bane an Usulud-Diniyye, sh. 9)

5. BÖLÜM

ALLAH'IN (CC) HÜKÜMÜNE RIZA GÖSTERMEK

Allah'ın (cc) hükmüne riza göstermek akidenin temel esaslarındandır.

Kullu un ilk  artı Allah'ın (cc)  eriatını anayasa kabul etmektir. Be eriyetin içine d  t    bu hal, insan fitratının duçar olduğu bu bozuk durumlar; karada ve denizde insanların kendi elleri ile işledikleri cürümlerden ve "Allah'ın (cc) kitabını hakem tayin etme" prensibinden uzakla tıkları içindir. İnsanların içine d  t    kaosun tek ilacı Allah'ın (cc) kanunlarının yeryüzünün idaresine hâkim olmasıdır.

"Rabbin hakkı için, onlar, aralarında  eki tikleri şeylerde seni hakem yapıp sonra da verdiğin hükümden nefisleri hiçbir darlık görmeden, tam bir teslimiyetle boyun e medik e, iman etmiş olmazlar." (Nisa, 65)

Ayeti kerime bu dinin asıl prensiplerinden birini beyan etmektedir. Öyle ki, bu esas kabul edilmeksizin kişinin imanından ve  lam'ından söz edilemez. Bu hüküm Kur'an indiği gün müslümanlar için en fazla ehemmiyet arz eden bir hüküm idi ve bu asrımız Müslümanlarının da üzerinde ehemmiyetle durması gereken meselelerden biridir. Evet Allah (cc)'ın kitabının, resulünün,

sünnetinin mutlak surette hakem kabul edilmesi... İşte İslâm budur. Bu sebepten dolayı ayet-i kerime mafsalları titreten, tüyleri ürperten kase (rabbine yemin olsun) edatıyla gelmiştir. Açık olan bu gerçeğin insan hatırından çıkmaması gerekmektedir. Çünkü bizler Allah'ın (cc) kullarıyız ve O'nun mülkünde yaşıyoruz. O'nun yarattıklarından bir yaratığız. Hal böyle olunca hayatımıza onun kanunlarının hâkim olması gerekmektedir. Aksi taktirde yapılacak tüm hareketler yaratıcıya karşı sorumluluklarımızı yerine getirmemek, haddi aşmak, inat etmek olur. Mülk sahibinin izni olmaksızın mülkte tasarruf etmek ona kafa tutmak olur. Ve bu durum din çizgisinden çıkmak, fasıklık, mülkünde dilediği gibi tasarrufa sahip olan Allah'ı (cc) inkar olarak nitelendirilir.

"Allah (cc) yaptığından sorumlu olmaz; kullar ise sorumlu olurlar." (Enbiya, 23)

Öyleyse Allah'ın (cc) dinini emir ve nehiyler yönünden farz olan ibadetler temsil ediyorsa, akaid yönlerinde de Allah'ın (cc) şeriatı ve kanunları temsil eder. Bu yönler birbirinin tamamlayıcısıdır. Bu cüzlerden her hangi biri kaybolduğu anda din varlığını kaybeder. Çünkü İslam tüm parçaları düzgün biçimde dizilmiş bir cihaza benzer. Cihazın bir parçası eksik olsa veya yabancı bir parça eklense bu cihaz çalışmaz, en güzel vasıflar Allah'a (cc) aittir.

Hiz. Muhammed'e (sav) indirilen şeriat ile son şeklini alan bu mükemmel din, kaynağı beşeri ideoloji olan hiçbir sistemle uyuzmaz. Grubu ne olursa olsun hiçbir yabancı kan kabul etmez. /Eğer insanlar Allah'tan (cc) indiğı şekli ile bu dini alır, kalpleri mutmain razı oldukları halde bunun hükmüne boyun eğerlerse bu dinin çizgisine girmiş olurlar.

Uzulü fıkıh yönünden ayete dönecek olursak: Ayetin zahiri, kim kalben razı olarak Allah'ın (cc) şeriatını anayasa kabul etmezse mü'min değildir. Bu hususta bu ayeti zahiri manasından çıkaracak daha kuvvetli bir nas gelmemiştir. Gelen bütün deliller bu manaya delalette bu ayetten daha aşğı değildir.

İbni Hacer bu ayetteki "İman etmezler" kavlinin manası hakkında bazı âlimlerden "imanları kamil olmaz" manasını nakletmiştir. Bu te'vil bir kaç yönden reddedilmiştir.

1. Lügat yönünden reddedilmiştir. Burada "Kâmilan" diye bir vasfın takdir edilmesi Ebu Zeyd Debbusin'in et-Takun adlı eserinde söylediğı gibi ayette manen şeklinde bir mastarın olmasına ihtiyaç duyar. Öyleyse ayet "la yû'minune imanen" şeklinde olsaydı "Kâmilan" vasfı takdir edilebilirdi. Fakat ayette böyle bir mastar olmayınca "Kamilen" diye bir sıfat takdir edilemez. Bu birinci yön.

Ayrıca bu mana herhangi bir sebep olmaksızın zahiri manayı terk edip kelimada takdir yoluna gitmektir. Zaruret olmaksızın zahiri manayı terk etmek ise caiz değildir.

2. Bu te'vil usulü fıkıh yönünden makbul değildir: Hanefilere göre kelimada takdir, kelamın doğru anlaşılmasında gibi bir zarureten dolayı yapılır. Ayette kelamın doğru anlaşılmasına engel olan bir umumilik yok ki doğru anlaşılmasını sağlamak için ayette hususilik yapalım, zira umumilik olmayan yerde tahsis yapmak muhaldir.

Bundan dolayı "eğer yersem hanımım boş olsun" diyen bir kişi, hususi bir yemeği kastettim dese bunun sözü hem dinen makbul olmaz, hem de İslam mahkemesi tarafından kabul edilmez.(Pezdevi, 4/60. Takvimli'l Edille 247. El-Minhac, 2/66, Fusulu Bedai 2/183–185)

Buna göre Hanefiler bu ayette sıfat takdir etmeyi caiz görmüyorlar.

İbni Hüman Fethul Kadir'de şöyle demiştir:

"Bir kimse yıkanmayacağına veya nikâhlanmayacağına yemin etse sonra cenabetten yıkanmamayı, belli bir kadınla evlenmemeyi kastettiğini söylese bunun bu sözüne itibar olunmaz." (el-Vusul ila Kavaidil Usul)

Şafiilerle beraber ayette umumilik olduğunu kabul ettiğimiz takdirde ayetin hususileştiğine dair delil nedir? Bildiğimiz kadarıyla ayeti tahsisleştirecek herhangi bir delil gelmemiştir. Ancak bu tahsisleştirici kıyas olabilir. Fakat kıyası zanni nassı tahsis edecek kadar kuvvetli değildir.

Bundan dolayı Şafii olan Fahrurrazi bu ayetin açıklamasında şöyle demiştir:

"Ayet zahiri kıyasla nassın hususileştirilmesinin caiz olmadığına delalet eder. Zira ayetin zahiri mutlak olarak "Allah'ın hükmüne uymanın farz olduğunu" bundan yüz çevirmenin caiz olmadığını ifade eder. Bu ayetteki gibi tenkidli ifadeler naslarda az karşılaşılan şeylerdir. Bu da Kur'an ve sünnetin umumiliğinin kıyasın hükmüne takdim edildiğini ifade eder." (Tefsir Mefalihi'l Gayb 3/253)

3. Siyak (ayetlerin sıralanışı) cihetinden reddedilmiştir. Ayetten "İmanı kâmil" manasını almak ayetin zahir (açık) olan manasını zedeler. Zira bundan önceki ayetlerin çoğu bu ayetten anlaşılan zahiri manayı te'kid eder. Bu mana ise "Allah ve Rasulünün şeriatını hakem kabul etmektir. İşte bu iman ve İslâm'dır. Aksi takdirde iman ve İslâm'dan söz edilemez.

Ayetlerin akışı iman ve İslam'ın sınırlarını çizerek başlar. Allah (cc) "Ey iman edenler! Allah'a (cc) itaat edin. Peygambere ve sizden olan idarecilere de itaat edin. Sonra bir şey hakkında çekiştiniz mi hemen onu Allah'a ve Rasulüne arz ediniz; eğer Allah'a ve Ahiret gününe inanıyorsanız. Bu müracaat hem hayırlı hem de netice bakımından daha güzeldir." (Nisa, 59) ayeti ile başladı.

İbni Kesir bu ayetin tefsirinde "Bu ayet uzlaşmaya (söz birliğine) varılmayan yerlerde kitap ve sünneti hakem kabul etmeyenin Allah'a (cc) ve Ahiret gününe iman etmiş olmayacağına delalet eder. "(İbni Kesir, 1/518)

İbni Kesir yine bu ayetin tefsirinde "Allah'ın (cc) şeriatını hakem (anayasa) kabul etmeyen her ne kadar mü'min olduğunu iddia etse de iman çizgisinden çıkmıştır."

emektedir. Bundan dolayı bir sonraki ayetler bu hükmün kesinliğini vurgulayarak şöyle diyor: **"Sana indirilen Kur'an'a ve senden önce indirilen kitaplara iman ettik, diye boş iddiada bulunanlara bakmaz mısın? O azgın tağutla muhakeme olmak istiyorlar. Hâlbuki onu tanımamakla emr olunmuşlardı. Şeytan ise, onları çok uzak bir sapıklığa düşürmek ister. Onlara Allah'ın (cc) indirdiği Kur'an'a ve peygamberin hükmüne gelin, denildiği zaman münafıkları görürsün ki, senden düşmanca bir dönüşle yüz çevirirler."** (Nisa, 60–61) Öyleyse bu ayette geçen imanda zan ile hüküm vermek doğru olmaz. Öyle ise tağutu (Allah'ın indirdiği hükümlerin karşısına dikilen, Allah'ın emirlerine mukabil yeni hükümler icat eden her varlık tağuttur. Her toplumun tağutu Allah (cc) ve Resulünden başka hakem kabul ettikleri, Allah'tan başka ibadet ettikleri, Allah'tan bir delil olmaksızın peşinden gittikleri, Allah'a yapılacak itaati kendisine yaptıkları her nesnedir. (İbni Kayyim, Alamul Mukun) (Allah'ın kanunlarından başka kanunları) hakem kabul etmek iman değil, apaçık sapıklıktır, imansızlıktır.

Allahu Teala münafıklığın alametinin Allah'ın (cc) şeriatını hakem kabul etmemek ve ondan alıkoymak olduğunu beyan ettikten sonra peygamberlerin sadece tebliğ için değil itaat olunmak için gönderildiklerini beyan eder. **"Biz her peygamberi, ancak Allah'ın izni ile kendisine itaat olunmak için gönderdik. Eğer onlar, nefislerine zulmettikleri zaman sana gelseler de günahlarına Allah'dan mağfiret dileseler, peygamber de kendileri için afv isteseydi, elbette Allah'ı (cc) tevbeleri ziyade kabul edici, çok esirgeyici bulacaklardı."** (Nisa, 64) Daha sonra **"Hayır, vallahi iman etmiş olmazlar."** (Nisa, 65) ayeti nefislerde bu hükmü yerleştirmek ve bu hususta gelebilecek herhangi bir soruyu açık bir şekilde izah etmek için tabii yerinde gelmiştir.

Beşeri Hayatta Bu Hükümün Önemi:

İnsanlığın içine düştüğü bu hal, insan fitratının bozularak altüst olması, insanların işlediklerinden dolayı karada ve denizde fesadın yayılması, insanlığın karşılaştığı bu çıkmazların tek sebebi insanlığı saadete ulaştıracak esas bir prensibi terk etmeleridir.

Allah'ın (cc) indirdiği hükümlerin karşısına dikilen, Allah'ın (cc) emirlerine mukabil yeni hükümler icat eden her varlık tağuttur. Her toplumun tağutu Allah ve Resulünden başka hakem kabul ettikleri, Allah'tan başka, ibadet ettikleri, Allah'tan bir delil olmaksızın peşinden gittikleri, Allah'a yapılacak itaati kendisine yaptıkları her nesnedir. (İbni Kayyim, Alâmûl Mulker) O prensip Allah'ın kitabını hakem (anayasa) kabul etmek, işlerin anahtarlarını gerçek sahiplerine vermektir.

"Göklerin ve yerin (hazine) anahtarları O'nundur. Rızkı dilediğine yayar ve kısar. Çünkü o her şeyi kemal üzere bilendir." (Şura, 12)

Kitabullah'ın hakem kabul edilmesi insanlığın tüm hastalıklarının tek ilacıdır. Onsuz ne iman ve ne de İslam mefhumları varlığını sürdüremez.

"Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman mü'min bir erkekle mü'min bir kadın için, kendi işlerinden dolayı Allah'ın ve Peygamberin hükmüne aykırı olanı seçmek hakkı yoktur. Kim Allah'a ve Rasulüne isyan ederse, muhakkak açık bir sapıklık etmiş olur. " (Ahzab, 12)

"Bir de münafıklar: "Allah'a ve Rasulüne inandık ve itaat ettik" diyorlar da, sonra bunun arkasından bir zümresi yüz çeviriyor. Bunlar, (kalbleriyle inanmış) mü'minler değildir." (Nur. 47)

Bu husustaki ayetler sayılamayacak kadar çoktur.

6. BÖLÜM

ALLAH'IN ŞERİATINI TERK ETMEK

Şeriatın terki din çizgisinden çıkış demektir."**Hayır; Rabbine ant olsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp, sonra da verdiği hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı**

duymaksızın (onu) tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar. " (Nisa. 65)

Allah'ın şeriatını hakem kabul etmenin insan hayatındaki ehemmiyetini kısaca beyan ettik. Bu ayetin tahlilini yaptıktan sonra İbni Hazm'a göre ayetin umumi oluşunu, te'vile ihtimali olmayışını, ayetin zahirinden çevirecek başka bir nassın bulunmadığını, bunu tahsisleştirecek bir delil de gelmediğini beyan ettik. Bazı âlimlerin buradaki imanını "İmanı Kemal" ile te'vil etmelerine cevap verdik. Burada sözün özü şudur:

Hiçbir kimse için Allah ve Resulü ile beraber söz söyleme hakkı yoktur. Bütün usul kitapları, girişlerini usulcülerin ve imamların şu sözleri ile açarlar.

"Müslüman âlimler tek hâkimin Allah olduğuna ittifak etmişlerdir. Kur'an birçok ayetlerinde bunu açıkça zikretmiştir." "Hüküm ancak Allah'a aittir." (Yusuf, 40, 67)

Hükümün bir ve kahhar olan Allah'a ait olduğunu ifade eden bu ayet Yusuf suresinde aynı lafızla iki defa zikir olunmuştur. İmam Şafii:

Resulullah'ın sünelinin olduğu bir yerde onu bırakıp insanlardan herhangi birinin sözünü almanın caiz olmaması hususunda âlimlerin ittifakını zikretmiştir. (Miftahul Cenneh el-İhticacı bissünneh, Suyuti, sh. 24)

Muhaddis, müfessir ve tarihçi İbni Kesir'e göre ilk meşakkatli dönem Allah'ın kitabının insanları yönetmekten uzaklaştırılması ile başlamıştır. Allah'ın kitabı Cengiz Han'ın Meliklerin siyaseti manasına gelen "yas veya yasık" adlı kanunu ile değiştirilmiştir. Bu hususta İbni Kesir sarîh olarak şu sözünü söylemiştir:

"Peygamberlerin sonuncusu olan Muhammed b. Abdullah'a indirilen muhkem şeriatı kim terk eder, diğer nesh edilen şeriatlarla hükmetmeye kalkarsa dinden çıkmış olur." (el-Bidaye vennihaye, 13/118–119, İbni Kesir) Hüküm için yasaya müracaat eden, onu Allah'ın kitabına takdim eden şüphesiz Müslümanların icmaı ile dinden çıkmıştır.

Adiy b. Hatim Efendimizin yanına girdiğinde Efendimiz: **"(Yahudiler) Allah'ı bırakıp bilginlerini (hahamlarını) (Hristiyanlar) da rahiplerini ve Meryem oğlu mesih'i (İsa'yı) rabler edindiler."** (Tevbe, 31) ayetini okuyordu. Adiy: "Ya Resulullah, onlar (din) bilginlerine ibadet etmiyorlardı ki, dedi. Bunun üzerine Rasulullah (sav) Adiy b. Hatim'e Yahudi ve Hristiyanların haham ve papazlara nasıl ibadet ettiklerini beyan ederek şöyle

buyurdu: **"Hahamlar ve papazlar onlara bir takım şeyleri helal ve bir takımını haram kılmışlardır. Onlar da buna tabi oldular. İşte onların papaz ve hahamlara ibadeti budur."** (Tirmizi, İbni Kesir Tefsiri, 2/171) buyurmuştur.

Buna göre insanoğlunun kelamına rıza ile müracaat etmek İslam'ın zimmetini boynundan çıkarmaktır. Allah kelamının terkine rıza gösteren başka sistemleri hakim (anayasa) kabul eden veya beşer kelamını Kur'an ve sünnetten üstün gören kimsenin imandan nasibi yoktur. Seksiz şüphesiz bu apaçık küfürdür.

Hâkim ancak Allah (cc) ve onun kitabıdır. İnsanlar ise Kur'an ve sünnetin hükümlerini tatbik etmekten başka vazifeleri yoktur.

"İnsanlar (aslında) bir tek ümmet (millet) idi. Bu durumda iken Allah müjde verici ve uyarıcı olarak peygamberleri gönderdi. İnsanlar arasında anlaşmazlığa düştükleri hususlarda hüküm vermeleri için onlarla beraber hak yolu gösteren kitapları da indirdi." (Bakara, 213)

Celaleyn ve diğer tefsirlerde geldiği üzere insanlar arasındaki ihtilaflarda hükmeden Allah'ın kitabıdır. Ayetin sebebi nüzulü de bu görüşü desteklemektedir. Kim Allah'ın dini ile hükmetmezse veya Allah'ın şeriatını hakem tayin etmezse veya Allah ve Resulünün hükmüne rıza göstermezse her ne kadar namaz ve şair gibi İslam'ın şiarı olan ibadetleri yapsa da mü'min sayılmaz.

Buhari; Urve'den, şu rivayeti yapıyor: Ensardan birisi Harre mevkiindeki hurmalıkları suladıkları su yolları ve suyu kullanma mevzuunda Zübeyr b. Avvam'ı Rasulullah'a şikâyet etti. (Bu su önce Zübeyr'in daha sonra Ensari'nin tarlasına uğruyordu. Bir keresinde Zübeyr suyu tarlasında tutup sulayacağı sırada ensari Zübeyr'e; "suyu tutma bırak da bize gelsin" demişti. Fakat Zübeyr kendi hurmalığını sulamadan suyu komşusuna vermek istememişti. Bunun üzerine her ikisi de Efendimiz'e geldiler) Efendimiz Zübeyr'e: "Ey Zübeyr tarlanı sula, sonra komşuna salıver" buyurdu.

Ensari: "Ya Rasulullah Zübeyr halanın oğlu olduğu için mi iltimas ettin, dedi. Peygamberin yüzü değişti ve "Ey Zübeyr tarlanı sula, sonra suyu hurma ağaçlarının köklerine erişmedikçe bırakma. Su hakkını tamamıyla kullan" dedi. (Efendimiz evvela aralarında sulhe hükmetmek istemiş. Hz. Zübeyr'in sulamakla yetinip, hakkını tamamen kullanmadan suyu salıvermesini istemişti. Ensari'nin itirazı üzerine her ikisinin tam olarak haklarını beyan etti.

Hadisin ravisi Zübeyr der ki: "Vallahi öyle zannediyorum ki,

"Hayır; rabbine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlıkta seni hakem kılmadıkça iman etmiş olmazlar." (Nisa-65) ayeti bu hadise üzerine olmuştur."

Ensardan olan bu zat dinin bazı vecibelerini zahiren yerine getirdiği halde ayet ondan İmanı nefyetmiştir. (Yok saymıştır.)

ALLAH VE RASULÜNÜ HAKEM TAYİN ETMEK

Bu hüküm etrafında bazı müfessirlerin kavillerini zikrederim. Kadı Ebu Ya'la el-Hanbelî şöyle der:"Hüküm hususunda tağuta müracaat etmek, Hz. Muhammed'in hükmüne rıza göstermemek küfrü gerekli kılar."

Buna Deliller:

Birinci olarak: Allahu Teala şöyle buyurur. **"Sana indirilene ve senden önce indirilenlere inandıklarını ileri sürenleri görmedin mi? Tağutu tanımamakla emr olundukları halde tağutun önünde muhakemeleşmek istiyorlar."** (Nisa, 60)

Allah (cc) tağutun hakem yapılmasını ona iman olarak kabul etmiştir. Şüphesiz tağuta iman Allah'a küfürdür. Nitekim tağutu inkârda Allah'a imandandır.

İkinci olarak Allahu Teala'nın: **"Rabbine and olsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiği hükme razı olmadıkça iman etmiş olmazlar."** (Nisa,65) Kavli peygamberin hükmüne razı olmayanın dinden çıktığına delildir.

Üçüncü olarak: Allah'ın şu kavli kendisine isyanın büyük bir günah olduğunu bildirir.

"Onun emrine aykırı davrananlar, başlarına bir bela gelmesinden veya kendilerine çok elemli bir azap isabet etmesinden sakınsınlar."

Bu ayetlerde Allah'ın veya peygamberin emirlerinden bir emri reddedenin din çizgisinden çıktığına deliller vardır. Bunda şüphelenerek veya inaden reddetmesi arasında fark yoktur. Ve burada

sahabenin zekâtı men edenlerin vermeyenlerin mürted olduklarına, öldürülmeleri ve ehillerinin esir alınmaları hususunda verdikleri hükmün sahih olduğuna delil vardır. (Tefsiri Kasımı, sh. 1355, Metafituhulgayb, 3/253Fahrurrazi)

Kasımî şöyle der: Bazı müfessirler bu ayet, Allah'ın hükmüne, koyduğu kanunlara rıza göstermenin farz olduğuna delalet eder. İslam şeriatının dışında herhangi bir şeyin hakem kabul edilmesi caiz değildir, demişlerdir.

Hakim: Bu ayet Allah'ın hükmüne razı olmayanın küfrüne delalet eder. Hz. Ömer'in münafığı öldürme hadisesi kanının heder olduğuna kısas ve diyet gerekmediğine delalet ettiğini söyler. Burada bir nokta daha vardır.

Bir davada anlaşılamayan iki kişiden biri Müslümanların hükmüne razı olsa, fakat diğeri buna razı olmayıp küfür sisteminin mahkemesini istese, küfre rıza gösterdiği için kâfir olur.

Buna göre orman kanunlarına ve beşeri sistemlere rıza göstermek din çizgisinden çıkmıştır. Kur'an ve sünnetin nasları ile çarpışmadır.

Ben derim ki: bu kanunlara rıza gösteren, ikrah olmaksızın bunlara müracaat eden, bu kanunların yapımında veya yürürlüğe sokulmasında kendi rızası ile emeği olan bu ayetin hükmü gereğince iman dairesinden çıkar.

Buhari bu ayetin ensardan dini vecibeleri yerine getirip İslam'ını ilan eden bir zat hakkında indiğini, ayetteki yeminin çok şiddetli ve kesin bir şekilde geldiğini, Allah'ın şeriatını hakem kabul etmeyenin mü'min olmadığını kesin olarak bildirmişdir.

Merhum Seyyid Kutup bu ayetin tefsirinde şöyle der: "Ve sonra kesin uyarı geliyor. Allah (cc) yüce zatına yemin ederek diyor ki: "Bir mü'min bütün işlerinde Rasulullah'ı hakem tayin edinceye kadar iman etmiş sayılmaz. Sonra o hükme kalbi ile rıza göstererek kabul eder. Hükmü kabul etmekte kalbinde bir daralma ve zorluk, nefsinin tırmalayan herhangi bir endişe de hissetmez,

"Rabbine yemin olsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiği hükümden işlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar, " (Nisa, 65)

Evet, bir kere daha kendimizi imanın şartı, İslam'ın sınırı önünde buluyoruz. Allah nefesine yemin ederek bu gerçeği ifade ediyor. Bundan sonra imanın şartını, İslam'ın sınırlarını tespit etmekte kimseye söz düşmez. Ve burda kasden ve inaden yapılan zorlamaların dışında, hiçbir te'vile mahal yoktur. Bu te'vilde ayetin belli bir zamana

ve insanlardan belli bir topluluğa mahsus olmasıdır. Bu İslam'dan hiçbir şey bilmeyen, Kuran'ı tabirlerden de az veya çok hiçbir şey anlamayan kimsenin anlamsız sözüdür.

Evet, bunlar, İslam'ın bir bütün olarak kabul edilmesini ifade eden hakikatlerdir. Ayet yeminle beraber bütün kayıtlardan soyutlanmış olarak geldi.

Ayrıca burada Rasulullah'ı hakem tayin etmekten maksat bizzat şahsının hakem tayin edilmesini vehme getiren hiçbir delil yoktur. Bundan maksat Rasulullah'ın şeriatını ve Rabbani metodunu hakem tayin etmektir.

Aksi takdirde Rasulullah'ın vefatından sonra Allah'ın şeriatına ve Resulünün sünnetine yer kalmaz. Bu söz Hz. Ebu Bekir'in kendileri ile savaştığı en azgın mürtedlerin sözüdür. Rasulullah'ın vefatından sonra onun hükmünü kabul etmeyip zekâtı men ettikleri için Hz. Ebu Bekir bunlarla "Mürtetlerle savaş" adı altında savaş açmıştır.

İslam'ın ispatı için Allah ve Resulünün şeriatını hakem kabul etmek yeterse de, imanda nefsin rızası kalbin hoşnutluğu olmaksızın bu yalnız başına yetmemiş. İşte İslam... İşte İman... Her nefis İslam ve imanını iddia etmeden önce kendi durumuna baksın. İman ve İslam'dan hangi noktadadır?" (Fizilali Kur'an, 5/130, Seyyid Kutup)

İnsanlığın problemlerinin tek çözümünün Allah'ın kanunlarına itaat etmekte gizlendiğini ifade eden ayet etrafında birçok müfessirin görüşünü naklettikten sonra hiç bir kimseye ayetin umumiliği "İmanı kâmil" ile tahsis edilmiştir demek düşmez. Zira onların iddia ettiği gibi olsaydı ayeti tahsisleştirecek bir delil olması gerekirdi. Çünkü ayeti zahiri manasından çıkarabilmek için ondan daha kuvvetli bir delil olması gerekir.

Kıyasa gelince ayeti umumiliğinden çıkaramaz.

Fahrurrazi'nin şu sözünü nakletmiştik.

"Ayetin zahiri kıyas ile tahsis edilmesinin caiz olmadığına delalet eder. Zira ayet peygamberin sözüne ve hükmüne mutlak şekilde tabi olmanın vucubiyetini ifade eder."

Fahrurrazi devamla: "Allah kasemle ifade etmiştir ki onlar imanın şartlarını yerine getirmediikleri müddetçe îman vasfı ile vasıflanamazlar. Bu şartların ilki de; aralarında anlaşmaya varamadıkları hususlarda peygamberi hakem tayin etmeleridir."

Ayetin, hakimiyet mefhumu üzerinde duran ayetler topluluğu arasında gelişi, sebebi nüzulü ve müfessirlerin bu ayetteki sözleri bu manayı te'yid eder.

Evet!.. Etrafımıza bir bakalım. Bir zamanlar İslam kanunlarının geçerli olduğu topraklarda olup bitenlere bir bakalım. Bu ülkelerin insanların büyük çoğunluğunu iki halden birinde görmekteyiz.

Birinci sınıf, Rabbani olan şeriatın hükmünü terk ederek tağutun hükmüne razı olur, halbuki kendini dinden çıkaran bu musibetin büyüklüğünü idrak edemez.

İkinci sınıf, Allah'ın dinine düşmanlığını ilan ederek tağutun hükmüne razı olur. Bütün çevresindekiler insanları ve nüfus kâğıdı onun İslam'ına şahidlik yaptığı halde İslam ve iman ile tüm alakası kesilmiştir.

Evet... Tehlikeli olan bu iki durum gizlice müslümanlar arasına sirayet etmiştir.

Selanikli bir Yahudi dönme Sultan II. Abdulhamidi halifelikten düşürmek için yapacağını yaptı. Müslümanların halifesi ve İslam'ın hükümleri ortadan kalktı. Bütün bunlar yahudilerin çeşitli adlar altında kurdukları gizli cemiyetlerin yürüttüğü korkunç planlar ile gerçekleşti. Mason locaları, Jön Türkler, İttihat ve Terakki cemiyetleri bunlardan bazılarıdır. Kendisini müslüman sayan birçok kişi bunların ağına düştü. Hatta bu ümmete dini önderlik, ruhani liderlik yapanlardan bir çokları bunların ağına düşmüştür. Öyle ki Ezher ulemasının önde gelen simalarından biri bu dönemde mason localarından sedef madalya ödülüne nail olmuştur. Bundan daha garibi Mısır'daki ilk mason locasının İslam davetçilerinin önde gelen simalarından sayılan bir zatın eli ile kurulmasıdır. İkinci mason locasını da onun talebesi kurmuştur.(Itticahatü'l vataniyye Fil Edebil Arabî el-Muasır. Muhammet! Hüseyin. İskenderiye Üniversitesi Arap Edebiyatı Profesörü)

Şu anda çok açık bir şekilde şu gerçek ortaya çıkmıştır ki, masonluk ve Siyonizm bir dalın iki çatalıdır. Bir anadan doğma ikiz kardeşirler. O da yeryüzünde bütün dinleri yok etmeye çalışan, insanlığı ifsad etmek için her türlü entrikaya başvuran Yahudidir. Bu anlatılan olayın bir yüzü.

Olayın ikinci yüzüne gelince bu planlar çok basit bir şekilde müslümanlar arasında uygulanmış ve ortaya "Şer'i Din" yerine "Beşeri Dinler" çıkmıştır. Nitekim şu anda lise ve üniversitelerde bu konular müslüman evlatlarına okutulmaktadır. Bu üniversitelerde bu konular müslüman evlatlarına okutulmaktadır. Bu üniversiteler bu yeni dini öğrenmekteler. Bu yeni dinde ihtisas sahibi olarak bu yeni dinin hizmetçi ve muhafızları olmaktadır.

Bir zamanlar İslam yurdu olan bu beldelerde merkezi kurumların, idare mekanizmalarının ve ümmetin yönlendirilmesinin bunların elinde olması ne kadar acı bir durum!..

İnsanların canları, malları, ırzları bunların eline teslim edilerek hakim, kadı oldular. Yeryüzünde Allah'ın dini zayi oldu. Dinin bazı şiarından olan ibadetlerin dışında hiçbir şey kalmadı.(Umdetüt tefsir, Ahmed Şakir)

Allah'ın şeriatını hakem kabul etmeyen her ferd, Allah'ın kanunlarına her hangi bir kanunu tercih eden, Allah'ın şeriatını beşeri kanunlarla sentez yaparak şirk koştan veya Allah'ın kanunlarının başka kanunlarla değiştirilmesine rıza gösteren her ferd din çizgisinden çıkmış, İslam'ın zimmetini boynundan atmış olur. Seyyid Kutup şöyle der:

"Putatapanlara müşrik damgasını vurduğu halde tağutu hakem kabul edene şirk ile hükmetmeyenler, birincisinden sakınıp, ikincisinden sakınmayanlar, işte bunlar Kur'an okumayan ve bu dinin tabiatını tanımayan kimselerdir. Kur'an'ı Allah'ın indirdiği gibi okusunlar. Kur'an'a ciddi bir şekilde yaklaşsınlar. Kur'an'ı düzgün olarak anlasınlar...

"Eğer onlara uyarsanız şüphesiz siz de Allah'a şirk koştanlardan olursunuz." (En'am, 121)

Bu bölümü Ahmed Şakir'in "Yoksa onlar cahiliyyet idaresini mi arıyorlar?"(Maide, 50) ayetinin tefsirinde söylediği sözlerle bitirelim. Müslümanlardan herhangi bir kimse için "şer'i din" yerine "Beşeri dinlere" boyun eğmesi caiz midir? Her hangi bir baba bilerek veya bilmeyerek bu yeni dini okuması, buna inanması, bununla amel etmesi için çocuklarını mekteplere göndermesi caiz midir? Her hangi bir müslümana bu kanunların gölgesi altında hakimlik görevi üstlenmesi caiz olur mu? Burada hüküm çok açıktır. Müslüman olan herhangi bir kimse için bunlara boyun eğmesi, bunları kabul etmesinde herhangi bir özür yoktur. Her nefis kendini korusun. Her şahıs nefisinden hesaba çekilecektir. (Umdetüttefsir, 4/174, Ahmed Şakir.)

7. BÖLÜM

AKİDEYİ TERKETMEK VE ONA BOYUN EĞMEK

AKİDEYİ TERK ETMENİN DOĞURDUĞU NETİCELER

Dinden kendini soyutlayan sabit bir akideye boyun eğmeyen insanlığın ulaştığı nokta nedir? Ahlâkın, dinlerin, düşüncenin örf ve adetlerin devamlı bir gelişme süreci içinde olduğunu söyleyen, maddi ve teknolojik açıdan ileri seviyeye ulaşmış ülkelerde sahih akidenin terkinin doğurduğu neticeler şöylece sıralanabilir.

1. Sosyal adaletin olmayışı, servet dağılımındaki çarpıklıklar, bir tarafta aşırı derecede servet sahibi zenginler, diğer tarafta korkunç fakirler. Bu da bir tabakanın diğer tabaka üzerine çömezleşmesiyle fakir halkın kalbinde düşmanlık ve kin duygularını kabartmış, toplumu adeta bir uçurumun, bir yanardağın kenarına atmıştır.

2. İdarecilerinin adalet, eşitlik ve ölçülü servet dağılımı sloganları attıkları ülkelerin halkını korku, kin, nefret ve düşmanlık duyguları kaplamış. Yollara mezbahalar, darağaçları kurulmuştur. Sovyetler Birliğinde bir çeyrek asırda 26 milyon insan kanı akıtılmış, bu da senede bir milyon küsur insanın öldürülmesi demektir. Yine Yugoslavya'da bir milyon insan katledilmiştir.

3. Maddi hayatı helâke götüren ahlâki çözümler. Tüm toplumlarda medeniyetleri koruyan bir takım müeyyideler olması gerekir. Bir toplum cinsel sapıklıklar, kokuşmuş arzular içinde boğulduğu zaman yok olmaya mahkûm olur. Tarih bunun en doğru şahididir. İşte "Atina", Şehvi arzulara tapmaya başlayınca yerin derinliklerine gömüldü. Bin sene devam eden "Roma imparatorluğu" vahşi "Hun" ve "Vindal" kabilelerinin eli ile yıkıldı. Bütün bunlar, azgın Roma fahişe Feynusu güzellik tanrıçası, sarhoş Bahos'u şarap tanrıçası, uydurma efsanelerine göre aşk ve güzellik tanrıçası olan Afrodit'in üç tanrı ile zina etmesiyle sevgi tanrısı kiyabid meydana gelmiştir, diyerek düştükleri sapkınlıklardan sonra vuku bulmuştur.

4. Maddi açıdan müreffeh hayat süren toplumlarda sinirsel hastalıklar, iç ve dış hastalıkları, mide rahatsızlıkları gibi hastalıklara, sinema ve tiyatroların yoğun olduğu bölgelerde intihar hadiselerine rastlanır. Fuhşun yayılması sebebiyle zührevi hastalıklar yaygın bir şekil almış, bu hastalıklar için yüzlerce klinik kurulmuştur. Amerikan halkının %90'ı bu gibi hastalıklara yakalanmış bulunmaktadır. (Hicab, Mevdudi, Modern Avrupa Bölümü)

Halkın %60'ı frengi, %40'ı bel soğukluğuna yakalanmıştır. Amerika'da irsi frengiden senede ölenlerin sayısı tahminen 30–40 bini bulmaktadır. Bu da gençliğin büyük bir bölümünün askerliğe elverişli olmaması demektir. Birinci Dünya Savaşında Fransa bu sebepten dolayı 70 bin kişiyi askere kabul etmemiştir. Aynı şekilde Amerika'da altı milyonda bir milyon askerliğe elverişli değildir. Bu durumda zekâ, dayanıklılık gücünün ve üretim ortalamasının düşük olmasını doğurur.

5. Dünyayı tehdit eden unsurların, korkunç harp karaltılarının tüm insanlığı korkutması, insanların sinirlerini girmesi, uykularını kaçırmaması.

6. Bazı milletlerin yok olmaya (nesillerin tükenmeye) doğru gitmesi. Mesela Fransa'da Fransız cinsiyeti taşıyan 42 milyon halkın 33 milyonunu göçmenler teşkil etmektedir.

7. Avrupa ve Amerika'da sosyal hayatı, cemiyeti, terk edenler toplumdan ürkerek ayrılanlar büyük bir yekûn teşkil etmekte ve Amerika ve Avrupa'nın emniyeti için büyük bir tehlike arz etmektedirler. Toplumun her tabakasından milyonlarca insan hayatlarını sokaklarda idame ettirmektedir. Bunların yemeleri, içmeleri, kazai hacetleri, cinsel ilişkileri aynı yerde, yol ortasında vuku bulmaktadır.

Şehid Seyid Kutub'un en olgun eserlerinde olan "Hasaisit tasavvur el-İslâmi" adlı eserinin bir bölümünde şöyle der:

"Bugün insanlığı yakalayan baş dönmesinin yakalamadığı akıllı kimse, bozulmuş insanlığa baktığında insanlığı düşünce, nizam, örf, adet ve tüm hareketlerinde acı bir çırpınış içinde, öz değerlerini çıkarıp atmış, bütün hayatı felce uğramış, çarpılmışçasına şaşkın, düşünce ve inancını elbiselerini değiştirir gibi değiştirmiş olarak görür.

İnsanlık çektiği sıkıntılardan dolayı çılgılık atıyor. Hezimete uğramışçasına kaçıyor, mecnun gibi gülüyor, sarhoş gibi naralar atıyor, beyhude ve abes şeyleri araştırıyor, hayallerin peşinde koşuyor, sahip olduğu en kıymetli şeyleri sokağa atıp elinin tuttuğu en basit ve kıymetsiz şeylere sahip çıkıyor. Yazık olsun! Yazık!... Tıpkı efsanelerdeki gibi, insanı öldürüyor, üretimi çoğaltmak için insanı makine şekline sokuyor...

İnsanlığın manevi değerlerine, ahlak, güzellik gibi yüce değerlerine bir avuç azınlığın şehvet pazarlayıcılarının, film yapımcılarının kazancı için son veriliyor.

Evet, insanların yüzüne, bakışlarına, giyimine, hareketlerine, fikir ve görüşlerine bakarsın ve insanları bir kaçış, bir arayış içinde görürsün. Sabit bir eksen etrafında dönmezler, şaşkın, ne yaptığını bilmez bir şekilde görürsün. Ne yaptığını bilmeyen bu insanların etrafını azgın, pragmatist hayat felsefesine sahip kan emici, sömürgeci, faizciler, sinema yapımcıları, gazeteciler, yazarlar vb.leri sarmıştır. Gelişme, ilerleme, hürriyet, sınırsız yenilikler diye haykırıyorlar. Gerçek suç budur. İnsanlığın ifsad edilmesi hususunda da gerçek suçlu bunlardır." (Hasaisit Tasavvur)

MÜSLÜMAN TOPLUM

Şimdi ise fertlerini müslüman şahsiyetlerin oluşturduğu İslami toplumu inceleyelim. İslam akidesinin terbiye ettiği müslüman şahsiyetini kalbi sakin, gözü mesrur, her türlü dünyevi endişeden uzak mutmain bir şekilde görürsün.

Onlardan biri şöyle der: **"Biz öyle bir saadet içindeyiz ki padişahlar bunu bilseler, bunu elde etmek için bizimle çarpışırlardı."** Abdullah b. Mübarek'e

— **Melikler kimdir?** Denince

— **Zahidlerdir**

— **Sefiller kimlerdir?** Denince

— **Dinlerine ihtimam göstermeyenlerdir.**

— **Sefillerin daha aşağısı kimlerdir?** Denince

— **Başkalarının dünyası uğruna kendi dinini zayi edenlerdir,** der.

Umarım ki sen de, Rabbiatül Adeviye'nin terennüm ettiği beyitlerden benim aldığım tadı alırsın.

**Keşke,
hayat iken sen hoş olsan**

**İnsanlar
tedirgin iken sen razı olsan**

**Dünya ile
aramız harab iken**

**Seninle
aramız mamur olsa**

**Eğer sevgin
varsa her şey kolaydır**

**Toprağın
üstündeki her şey toprak olacaktır.**

Bu manada Suheyb (ra) Efendimiz (sav)'den şunu rivayet eder: **"Mü'minin işine hayret ederim. Onun bütün işi hayırdır. Bu ancak mü'min olanlar içindir. Ona (sevinilecek bir durum) isabet etse şükreder, onun için hayır olur. Onu üzecek bir durum (zarar) isabet etse yine hayır olur."** (Müslim, 2295)

Akide gönlünün derinliklerine yerleşen kimse şu sebeplerden dolayı huzursuz olmaz.

1. O kâinat hususunda hayret ve dehşete düşürecek sorunlarla karşılaşmaz. Çünkü o bilir ki Allah (cc) birdir. Ve bu kâinat O'nun tarafından yaratılmıştır. O yine bilir ki insan bir tutam çamurdan yaratılmış sonra kendine ruh üfürülmüştür. Yine O cennetten yolculuğa başlayıp yeryüzüne indiğini ve onu ilk yurduna (cennete) ulaştıracak dosdoğru bir yolun varlığını bilir.

Yaşasın Adn cennetleri

Onlar senin ilk yurdundur

Fakat biz düşmana esir olmuşuz

Vatanımıza dönüp kurtulmayalım mı? (Tarikul Hicreteyn ve Babüsseadeteyn, sh 51 Hadil ervah ila efrah, s. 13)

İşte bu doğru yol Kur'an ve sünnete uymaktır. İnsanı cennetten çıkaran inatkar düşmanı vardır. Feylesofları ve düşünürleri hayrete sevk eden bütün bu sorulan, Rabbi ona güvenilir bir kaynak vasıtasıyla kalbini rahatlatacak şekilde cevaplamıştır.

2. O bilir ki bu dünya insanın sonu değildir. Karşılık burada değil ahirettedir. Dönüş ancak Allah'adır.

"Bilinsin ki insan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur. Ve çalışması da ileri de görülecektir. Sonra ona karşılığı tastamam verilecektir. " (Necm, 39–41) Dünyadaki sıkıntıların mükâfatını ahirette görür. Dünya hayatı ahirete nispetle günün bir saati gibidir.

"Dünya hayatının faydası ahiretin yanında pek azdır." (Tevbe, 38)

Bütün bunlar onun kalbine sekinet, gönlünün derinliklerine mutluluk verir. Onu ali himmet sahibi kılar. Basit söz ve fiillerden uzak, yüce işleri arzulayan kişiliğe ulaştırır. Onda fedakârlık duygularını geliştirerek, Allah yolunda malını, canını büyük gayeler uğrunda harcama üzerine onu terbiye eder. Halid b. Velid'in Bizans komutanına söylediği şu sözü hatırla!

"Sana öyle bir toplulukla (orduyla) geldim ki sizin hayatı sevdiğiniz kadar onlar ölümü severler." İşte bu; yüce İslam terbiyesidir. Bu terbiye kocası, babası ve kardeşi şehid edilen Abduddar Oğullarından bir kadını akrabalarını düşünmeden Rasulullah'ın durumunu sormaya sevk etmiştir. **"O iyidir"** cevabını alınca: **"Senin dışındaki bütün musibetler hafiftir Ey Allah'ın Rasulü"** demiştir.

Çağımız yazarlarından Merhum Seyyid Kutub'un kız kardeşi Emine Kutup'u bu akide yetiştirmiştir. Kendisine ayrı ayrı bir bakan ve bir büyükelçi tarafından gelen evlilik tekliflerine karşılık o, ağır işlerde çalışmakla yüküm giymiş mahkûmlardan biri ile nişanlanmayı tercih etmiş, nişanlandıktan (1963) on sene sonra (1973) nişanlısının hapisten çıkmasıyla evlenebilmiştir. Bildiğim kadarıyla tarihte en uzun nişanlılık dönemi budur.

3. O kalben rahattır. Çünkü bilir ki rızık ve ecel Allah'ın takdiri iledir.

"Hiçbir kimse yok ki ölümü Allah'ın iznine bağlı olmasın" (Ali İmran, 145)

"Rızkınız da size va'dedilen şeyler de semadadır. (Yağmur, sevap, ikap ve amel defterleri, hepsi göktedir.) (Zariyat, 22)

Kâinattaki her şeyin Allah'ın takdiri ile olduğuna kalben mutmain olan, her hareket ve nefesin arkasında Allah'ın olduğunu bilen, bütün işlerde galip geldiğini, hükmünden dolayı sorgulanamayacağını, mülkün O'na ait olduğunu; dilediğini aziz, dilediğini zelil kıldığını bilir, bütün bunlara kesin olarak inanan kimseyi Allah (cc) yeryüzündekilerin en azizi kılar.

"Kim izzet ve şeref istiyorsa, bilsin ki izzet ve şeref Allah'a aittir." (Fatır, 10)

Evet, bu akide İbni Teymiye ve benzerlerine zamanın idarecilerine hapisane zindanlarının arkasından, **"Bana ne yapıyorsunuz? Benim ölümüm şahadet, hapsim halvet, sürgünüm seyahattir."** diyecek güç ve cesareti vermiştir.

Her dönemde bu akidenin erleri çıkmıştır. İşte asırlar önce yaşayan İzzet b. Abdusselam'ın, Melik Salih İsmail'in elçisine verdiği cevap. Elçinin: **"Padişah'tan özür dilemen ve elini öpmen karşılığında sana tekrar kadılık makamın iade edilecektir."** sözüne cevaben:

"Vallahi padişah benim elimi öpse dahi ben bunu kabul etmem. Ey kavmim! Siz bir dünyada ben ayrı bir dünyadayım.

Sizin müptela olduğunuz durumlardan beni kurtaran Allah'a hamd ederim." demiştir.

Asrımızın seçkin şahsiyetlerinden **"Seyyid Kutup"** kendisine dünya makam ve mevkileri teklif edilmesine rağmen o sahte parıltılara, yalancı incilere karşılık zindan hayatını tercih etmiştir. İdam kararı açıklandıktan sonra Kral Nasır, Seyyid Kutup'a "Kendisinden özür dilemesi ve pişmanlığını açıklaması halinde affedeceği" haberini ilettiler. Seyyid Kutup:

"Ben Allah yolunda yaptığım iş için asla özür dilemem. Namazda Allah'ın birliğine şahadet eden parmağım bir tağutun hükmünü onaylayan tek bir harf bile yazmayacaktır."

İdamından bir gün önce kız kardeşi Hamîde'den Seyyid Kutup'la görüşüp bu konuda kendisini ikna etmesini istediler. Hücrede asılacağı saati bekleyen Kutup bu teklifi de reddederek;

"Niçin merhamet dileyeyim? Eğer Allah kanunu ile mahkûm edilmişsem ben Hakkın hükmüne razıyım. Yok, eğer batıl kanunlarla mahkum edilmişsem ondan çok daha üstün bir düşünceye sahip olduğum için batıldan ve münafıklardan merhamet dilemem." dedi.

Bu akide Sudan veziri "Muhammed Salih Ömer"i o konuma getirmiştir ki, dünyayı ayakları altında çiğneyerek, Filistin topraklarında mağara ve çadır hayatını tercih etmiş, şehid olana kadar mücadele vermiştir.

8. BÖLÜM

BU AKİDENİN OLUŞTURDUĞU RABBANİ TOPLUM VE ONLARIN GÜVENİLİR CEMİYETİ

Bu akide öyle örnek şahsiyetler yetiştirmiştir ki, kişi ilk bakışta onları efsane zanneder. Fakat bunlar akıl ve hayalin alamayacağı kadar yüce hakikatlerdir. O büyük önderler zaman ve mekânın değişmesiyle değişmeyen hakikatleri haykırmak, bunların hayata nüfuzunu sağlamak için çaba sarf etmiş, bu hususta hiçbir fedakârlıktan kaçınmamışlardır.

İşte Bunlardan Bazı Örnekler: **Said B. Müseyyeb...**

Sahip olduğu akidenin ona verdiği güç ve bunun neticesinde ortaya koyduğu siyasi tavır: Tabiinden olan bu yüce şahsiyet Veliaht'a

beyat hususunda kendine özgü bir görüşü vardı. Kendine göre sahih olarak anladığı bir hadise dayanarak valinin varlığı anında veliahta beyatı caiz görmüyordu. Valiler bu uğurda kendisine birçok eziyet vermişlerdi. Abdülmelik b. Mervan'ın dönemine kadar bu görüşünde devam etti. Abdülmelik b. Mervan oğlu (veliaht) Velid b. Abdülmelik'e beyat edilmesini istedi. Ve bütün şehirlerdeki valilere oğlu için beyat almalarını yazdı.

Yahya b. Said anlatıyor: Medine Valisi Hişam b. İsmail, Abdülmelik b. Mervan'a şunu yazdı. Medine halkı, Said b. Müseyyeb müstesna oğlun Velid b. Abdülmelik ve Süleyman b. Abdülmelik'e beyat hususunda mutabakata vardılar. Abdülmelik b. Mervan da cevaben:

"Ona kılıç arz edin. Eğer görüşünde ısrar ederse sopa ile döverek Medine sokaklarında dolaştırın." Mektup valiye ulaşınca Süleyman b. Yesar, Urve b. Zübeyr, Salim b. Abdullah, Said b. Müseyyeb'in yanına giderek şunları söylediler:

"Sana önemli bir iş için geldik, Abdülmelik'ten mektup gel di. Eğer beyat etmezsen boynun vurulacak. Ancak biz sana üç şey arz edeceğiz. Onlardan birini kabul ettiğin takdirde yolun serbest bırakılacak.

Birincisi, Valinin sana (beyat hususundaki) mektubu okununca "evet" veya "hayır demeyeceksin. Said b. Müseyyeb cevaben: "Sonra insanlar Said b. Müseyyeb beyat etti" derler. Hayır, bunu yapamam, dedi. Hayır dediği takdirde ise insanlar evet diyemezlerdi.

İkinci olarak. "Evinde oturacak birkaç gün camiye namaza çıkmayacaksın. Vali seni bir mecliste arayıp bulamadığı takdirde bunu kabul edecek. Said b. Müseyyeb cevaben: "Kulağımız üzerinde haydin namaza, haydin namaza dendiğini işittiğim halde bunu yapamam." dedi.

Onlar üçüncü olarak: "Oturduğun bu yerden başka bir yere taşın. Sana elçi gönderip seni yerinde bulamazsa senden elini çekecek." Said b. Müseyyeb cevaben: Mahlûktan korktuğum için mi böyle davranacağım, dedi. Bu durum onun sert tavrı ile beraber şu gerçeği de ortaya koymuş oluyordu. **"Gerçeklerin haykırılmasında insanoğlundan korkmak yoktur."**

İmam-ı Azam Ebû Hanife... Küfe'de kaybolan bir koyundan dolayı yedi sene (koyunun öldüğü bilinene kadar) koyun eti yemeyi terk etti. Gerekçesi de kaybolan o haram koyunun eti. Yediği ete rastlayıp kalbinin nurunu söndürmesi idi. Her ne kadar haramın bizzat kendisi bilinmediği için günah ortadan kalkıyorsa da bu haram etin

yenmesi gibi olduğundan dolayı İmam-ı Azam bunu terk etti. (Ahlakul Ulema. Muhammed Süleyman, s 100)

Ebu Muhammed el-Cüeyni... İlk zamanlar ücretli dokumacılık yapardı. El emeği ile kazandığı paradan toplanan miktarla hayır ve bereket dolu bir cariye satın aldı. Onu bizzat kendi eliyle kazandığı kazancından ye-diriyordu. O bu şekilde onu helal kazancı ile yedirmeye devam ederken İmamü'l Haremeyn'e hamile kaldı. Çocuğu dünyaya gelince cariyesine, kimseye çocuğunu emzirmesine müsaade etmemesini söyledi. Tesadüfen bir gün cariyenin odasına girdi Cariye hasta ve çocuk da ağlıyordu. Komşularından bir kadın ağlayan çocuğu almış, emzirerek onu meşgul etmeye çalışıyordu. Çocuk kadından az bir şey emmişti. İmamı Cüeyni olanlardan hoşnut değildi. Çocuğu alarak ayaklan yukarı gelecek şekilde ters çevirdi. Bir yandan eli ile çocuğun karnını siliyor, bir yandan da çocuğun ağzına parmak salıyordu. Çocuk içtiği sütün tamamını kusana kadar bu şekilde devam etti. İmamı Cüeyni: **"Başkasının sütünü içerek tabiatı bozulmaktansa ölmesi bana daha hafif gelir."** dedi.

İmamül Haremeyn'den naklonulur; "Münazara meclislerinde onu bazen bir durgunluk alırdı ve o da şöyle derdi. Bu o sütün kalıntılarıdır."

Ka'ka b. Hakim anlatıyor: Mehdi'nin (Abbasi Halifelerinden Muhammed b, Abdullah el-Mehdi (126–169) müt) yanında idim. Süfyanı Sevri halifenin yanına girdi ve sıradan halka selam verdiği gibi halifeyi selamladı. "Ey Halife" şeklinde iltifat etmedi. Vezir Rabi Mehdi'nin yanında dikilmiş, elinde kılıcı Halife'nin emrini bekliyor. Mehdi güler yüzle Süfyan-ı Sevri'ye dönerek:

"Ey Süfyan! Oradan oraya; oradan oraya kaçarak bizden uzaklaşıyorsun. Sana kötülük yapmak istediğimizde buna gücümüzün yetmeyeceğini mi zannediyorsun. İşte şimdi buna gücümüz yeter. Senin hakkında kendi arzumıza göre hükmetmemizden korkmuyor musun? dedi.

Süfyanı Sevri cevaben: "Sen benim hakkımda hükmedersen hak ve batıl arasını ayıran Melik'i Mutlak'da ahirette senin hakkında hükmeder" dedi. Rabi:

"Ey Mü'minlerin emiri! Bu cahile sana bu şekilde cevap, vermesi yakışır mı? İzin ver boynunu uçurayım." dedi. Halife Mehdi:

"Sus. Yazık sana. Bunu nasıl söylersin. Onları öldürerek mesud edip, şaki olarak yaşamamızı mı arzuluyorsun? "Küfe kadılarına herhangi bir hususta kendisine itiraz edilmemesi (kadıl kuzat olması)

hususunda ferman yazın." dedi. Ferman yazıldı. Süfyan-ı Sevri'ye teslim edildi. Fermanı alıp dışarı çıkınca çöplüğe attı ve ortalıktan kayboldu. Belde belde arandı fakat bulunamadı. Süfyanı Sevri görevi kabul etmeyince Mehdi'nin arkadaşı görevi üstlendi.

Şair bu hususta şöyle demiştir:

Süfyan dinini koruyarak görevden sakındı. Arkadaşı para gözeterek görevi aldı. (Ahlakul Ulema, s. 160, Muhammed Süleyman)

Said Halebî'nin, Azamet ve saltanat sahibi İbrahim Paşa'nın önündeki tavrı beni sarsan hadiselerdendir. Bir gün İbrahim Paşa mescide girdiğinde Şeyh Said Halebi ayağını uzatarak camide oturuyordu. Camidekiler musafaha ve selamla paşayı karşıladılar. İbrahim Paşa ayağını toplamayan Şeyh Said Halebî'nin önünde uzun bir müddet durdu. Paşa çok sinirlenmişti. Bir kese altını alıp kapıcısına, bunları Şeyh Said'e ver, bir daha böyle yapmasın, dedi. Kapıcı keseyi Şeyh Said'in kucağına atınca Şeyh Said Halebî kapıcıya cevaben:

"Efendine söyle, ayağını uzatan Said elini asla uzatmaz."
Dedi.(Rabbaniyye La Ruhhaniyye kitabının mukaddimesi, Ebul Hasen en-Nedvi)

BU AKİDENİN OLUŞTURDUĞU TOPLUMUN ÖZELLİKLERİ

* Emin Bir Toplumdur

* Toplumun tüm ferdleri namusları hususunda birbirinden emindirler. Bu toplumda zina en büyük suçlardan sayılır. İffetli kadın bu suçu işlediği taktirde recm cezası görür. Namus hususunda iftiradan emin bir toplumdur. Çünkü iftira halk önünde seksen sopayı gerektirir.

* Bu toplum, ferdlerinin birbirlerinin ayıplarını araştırmadığı bir toplumdur.

* Mal hususunda güvenceli bir toplumdur. Hırsızlık büyük suç sayılır. Bir dinarın dörtte biri kadar (1/4) hırsızlığın cezası çalan elin kesilmesidir.

* Malın kötü yollarla zayi edilmediği bir toplumdur. Çünkü burada faiz haramdır. Stok yasaktır. Hile kökünden kaldırılmıştır. Kumar şeytanın amellerinden bir pislik sayılır.

* Canların korunduğu bir toplumdur. Bir başkasının kanını haksız olarak dökmeye uzanan el sahibine kan sahiplerinin katilin cezalanmasını istedikleri takdirde yaşama hakkı yoktur.

* "Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş ve yaralar birbirine karşı kısastır. (Bunlardan bir suçu işleyen aynen karşılığı ile cezalandırılır." (Maide, 45)

* Kişi malı, canı, namusu hususunda hakimden de emniyet içindedir. Çünkü hakim de hakkında hüküm verilene de şeriatın çizdiği hükümlerin sınırları ile sınırlıdır. Bu hükümlerin dışına çıkamazlar.

* Sevginin Hâkim Olduğu Bir Toplumdur:

Bir uzvu şikayetçi olduğu takdirde diğer uzuvların uykusuz kaldığı yek vücut bir toplumdur. Şehrin bir ucunda yardım isteyen bir kadının sesini duyduğu zaman Halife Bağdat'ta bile olsa yardımına koştuğu bir toplumdur.

Bir müslümanın zulüm görmesiyle bütün orduların harekete geçtiği bir toplumdur.

Hiz. Ömer'in "Suçsuz olarak boynumun vurulması bana; içinde Ebu Bekir'in (ra) bulunduğu insanlara karşı komplo hazırlamaktan daha sevimlidir." dediği toplumdur. İmamı Şafii'nin Ahmed b. Hanbel hakkında:

“Dediler ki Ahmed seni ziyaret ediyor sen de onu,

Dedim ki iyilikler terk etmez yurdunu,

Eğer beni ziyaret ederse şerefinden dolayı

Ben onu ziyaret etsem, yine şerefinden dolayı” dediği bir toplumdur.

Ahmed b. Hanbel İmamı Şafii hakkında şöyle demiştir: **“İmamı Şafii dünya için bir güneş, beden için sıhhat mesabesindedir.”** Hiç bu ikisinin yerini tutan bir şey var mıdır.(Ahlakul Ulema, s32)

Ahmed b. Hanbel: **“Otuz sene İmamı Şafii'yi duamdan eksik etmedim”** der.(Ahlakul Ulema. s. 32) İmamı Şafii: **“İnsanlar fıkhıta Ebu Hanife'nin çocuklarıdır.”** buyurmuştur.(Ahlakul Ulema, s 32)

İşte bu özünün bozulmadığı Şafilığının kötülüklerle bulanmadığı temiz bir toplumdur.

* Bir sene boyunca mahkemelere bir tek bile davanın gelmediği bir toplumdur.(Hiz Ebu Bekir'in zamanında olduğu gibi)

Fertlerinin zengin olduğu bir toplumdur.

* Ömer b. Abdülaziz döneminde Afrika valisi zekat mallarını toplar. Zekat vermek için bir ay sokaklarda nida edilir. Fakat kimse zekât almak için müracaat etmez. Ömer b. Abdulaziz de bir köle satın alınıp azad edilmesini emreder.

Fertlerin birbirine kenetlendiği bir toplumdur. Bir yabancı onların aralarına giremez. Aralarında fesadı yaymaya güç yetiremez. Gassan Melik'i (Şam tarafında yerleşmiş bir kabile) Ka'b b. Malik'i krizli (sıkıntılı) döneminde bir mektup yazarak memleketine davet etmiş ve birçok vaadlerde bulunmuştur. Kur'an-ı Kerim bu hadiseyi:

"O derece bunalmışlardı ki, yeryüzü bütün genişliği ile onlara dar gelmiş, vicdanları da kendilerini sıkıyordu ve Allah'tan kurtuluşun ancak Allah'a sığınmakta olduğunu anlamışlardı."(Tevbe, 118) ayeti ile açıklamıştır.

İşte bu anda Medine halkı kendisine karşı boykot uygulamış, elli gün kendisi ile konuşmamıştır. Ka'b b. Malik (ra) şöyle diyor: Peygamber ben ve iki arkadaşım ile konuşmayı yasakladı... Ka'b devamla: - Bir gün Medine çarşısında yürüyordum. Medine'ye zahire satmaya gelen (Şam ahalisinden) Nebati bin Fellah; "Ka'b b. Malik'i bana kim gösterir" diye soruyordu. Bunun üzerine halk ona beni göstermeye başladı. Nihayet Fellah bana geldi ve Gassan Melik'inden bana bir mektup verdi. Mektuba bakınca (emma ba'dü) girişinden sonra şöyle yazdığını gördüm.

"Haber aldığıma göre sahibin (peygamberin) sana cefa ve eziyet ediyormuş, Allah seni hakaret görecektir ve hakkın zayi olacak bir şekilde kılmamıştır. Orada durma. Bize gel. Sana şanına layık şekilde muamelede bulunalım. Ka'b b. Malik der ki: Bu mektubu okuyunca bu da bir beladır, dedim. Mektubu ocağa attım, yaktım (Fethul Bari 9/412, İlmi Hacer)

Evet, gerçekten hayrete değer bir toplum. Gassan Melik'i yeryüzünün kendisine dar geldiği, aralarında büyüdüğü insanların kendisine bakmadığı, mensup olduğu topluluktan uzaklaştırıldığı bir adamı kendi tarafına çekemiyor...

Bu öyle bir toplum ki tüm, kalpler bir kişinin kalbi ile birlikte atıyor. Önderlerinin etrafında toplanmış, onun işareti ile hareket ediyorlar, emirlerinin bir bakışına canlarını feda ediyorlar. Ka'b b. Malik'e boykot uygulayan bu toplum, tüm fertlerin selamı, kelamı tamamen kesmesi, o toplumun önderi Resulü Ekrem efendimizden işittikleri bir tek kelime iledir. İşte emire bağlılık... İşte örnek toplum...

Gelin İmamı Azam Ebu Hanife'ye kulak verelim. Birkaç kelime ile kendi anlayışına göre emire itaatin manasını ifade ediyor.

Halife Mansur bu büyük imamı fetva vermekten menetmişti. Bir gece Mansur'un kızının eli yaralandı. İmamı Azam'a gelerek kanın abdeste zarar verip vermemesinden sordu.

İmamı Azam: **"Git Hammad'a sor. Zira emirim beni fetva vermekten menetti. O yokken de ona asi olmak istemem"** dedi.

Ey bu toplumun Müslüman evlatları!

Bunlar akidenin, nefis ve toplumun oluşmasındaki rolü hakkında kısa işaretlerdir. Burada akidenin rükünlerini, bu rükünlerden sapmanın toplum hayatında meydana getirdiği bozuklukları arz ettik.

Ve şunu da tenbih ettik ki, insanlığın bugün içinde bulunduğu çıkmazların sebebi insan elinin Rabbanî akide ile oynamasıdır. Bunun neticesi olarak da ilim ile din arasında şiddetli bir ayrılık oluşmuş, ilim, din ve metafiziğe düşman hale gelmiştir. Fakat -elhamdülillah- ilmi keşiflerin patlamasıyla -bahusus psikoloji astronomi gibi dallarda- ve bu keşiflerin ortaya koyduğu gerçeklerle ilim ile din arasındaki bu ayrılık giderilmiştir. Yine bu ayrılığın insanlığın gerçek akideden uzaklaşması neticesinde doğduğu anlaşılmıştır.

Ey müslüman nesil!

İçinde bulunduğumuz bu saplantıdan kurtulmak, nefislerimizi Allah'ın istediği şekilde olgunlaştırmak istiyorsak bu akidenin gölgesine dönmekten başka çaremiz yoktur. Aksi takdirde helak olacağımız, dünya ve ahiretimizi hüsrana uğratacak bir yola girmiş oluruz.

"Eğer ondan yüz çevirirseniz, sizin yerinize başka bir kavmi getirir. Sonra onlar sizin gibi (itaatten çıkmış) olmazlar."(Muhammed, 38)

"Dünya ve ahiret perişan olur. İşte bu aldanış apaçık bir ziyandır."(Hac, 11)

İnsanlık fıtratı itibarı ile bu sapıklıklara tahammül edemez. Çıkmaz sokaklarda dolaşması insanlığı yormuştur. İnsanlık bu gün bütün sistemleri -Sosyalizm, Kapitalizm, Milliyetçilik- denemiş, fakat aradığını bulamamış, fıtratı bozulmuştur. Ve neticede insan bu sistemlerin kurbanı olmuştur.

İslam'a dönünüz. Fıtraten bozulmuş, bir kurtarıcı bekleyen insanlığa İslam'ı dosdoğru olarak takdim ediniz.

Dini bir bütün olarak kavramış, ilmine, ameline, düşüncesine, yaşantısına ve ibadetine güvendiğiniz insanların etrafında toplanınız.

Sizlere Allah'ın kitabı ile tanışmanızı tavsiye ederim. Allah'ın kitabı ile tanışmak için her biriniz ufak bir mushaf taşısa ve onun her gün okusa ne kaçlar güzel olur. Hadis mevzuunda Riyazus salihin gibi kitaplar okunsa ne kadar güzeldir.

Fikri sahada Mevdudi'nin, Said Havva, Seyyid Kutup, Muhammed Kutup ve Nedevi'nin kitaplarını mütalâa ediniz. Ve bunları ganimet biliniz.

Allah'ım seni noksan sıfatlardan tenzih ederim, Senden başka hiçbir ilah yoktur. Senden mağfiret diler, ancak sana yönelirim.

Subhane Rabbike Rabbil izzeti amma yesifun. Ve selamün alel murselin. Velhamdülillahi rabbil alemin.